

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP
Főszerkesztő: SZELE BELA dr.

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

Az apokrif merénylet

Még mindenki az apokrif levélről szeretne beszélni, de nem lehet, mert mindenkinek az apokrif merényletről kell beszélnie.

Arról a merényletről, melyet állítólag egy huszonegy éves suhanc egy haszontalan vasdarabbal a királyné és a kormány vonata ellen akart elkövetni.

Kinek állt hát érdekében, hogy a jól leszögezett vasúti sínek a királyné és a kormány elleni merényletté tujja fel? Kinek van ilyen felfuvalkodottan fujtató tüdeje?

Az a hurok szorította ki a bombaszerű bombasztót, mely a temesvári sokmillió panama hőseinek a nyakán körül kanyarog.

Egy országot egy szenzációért — csak beszéljenek másról, csak izgatódjanak más miatt, csak jutassanak börtönbe másokat.

Munkásösszeesküvés és irredentamerénylet. Ikerestvérek, mint a költő és a sorsharag, s ha az egyiket nem lehet előkapni, itt van a másik. S most a merénylet, s főképp a magyar merénylet volt soron. Előkapták.

De vajon nem bűn-e ennek a rendszernek a rendszerezése? Nem kellene-e már egyszersmindkorra végezni vele? Nem volna-e itt az ideje, hogy kisebbség és többség közt gyáva ostromba találmányokkal ne támasszanak ellentétet és bizalmatlanságot?

S hogy a tisztelt sikkasztó és paraszturak a saját nyakukat tartásit a bárd alá és ne a másokét?

Megállani a templom előtt!

Nem vitatkozunk rajta, jó-e vagy rossz-e az a törvény, mely a zsidóságnak megadja a jogot, hogy hajlandósága szerint új hitközségeket állíthasson fel. Eleget vitatkoztak rajta, akiket közvetlenül érintett, s hullámai az elmentének most is viharosan csapkodnak még.

Legujabban a temesvári új hitközség körül. Itt is a hamleti tépelődés, a szónak szinte hajtpő értelmében: feloszlatni-e vagy fel nem oszlatni? És a szenvedélyek már odáig fajultak, hogy a zsidóság egy része az új hitközség templomának az elvételét követeli a hatóságától.

A temploma elvételét!

Es ez az, ami már sok! Ameddig a legádázabb indulat sem csaphat el. Ami előtt meg kell torpannia minden sérelemnek, haragnak, bosszuvágyának, hatalmaskodó szenvedélynek.

A templomig, de tovább nem. A templomhoz nem érhet a vita sara, még kevésbé az önkény ökle. Idáig is, bármily féktelen tusában, ez a hely szent volt és sérthetetlen. Ha a bűnös ma már nem kap is benne azilumot a rendeltetése, a tradíciója vért mond a bűnnek.

Ne bántsát a templomot, akárkié. Ha ősi, ezeréves egyházé, s ha a legeslegujabb zsidó hitközségé is.

Ha már a sirig nem tudjuk egymással szeretni szeressük egymást legalább a templomig.

A lupényi tetemrehívás

Ez is abból a rendszerből sarjadt ki. Nem oda ütni, ahová néznek és nem odanézni, ahová ütnek. A lupényi véres esetről jelentést tettek a minisztertanácsnak. Hivatalos jelentést. És ebben árulással vádolják az országos szociálistapártot. Árulással. Az egész pártot. Azzal, hogy elárulta a bányavidék munkásait és a puskák golyói elé hajszolta őket.

Rettenetes vád. De nem igaz. Fel sem szabad lételezni, hogy a párt a munkások ellen dolgozott, s izgatott volna. A jelentésnek ez a része misztifikáció. Nem lehet más. Hogy egy párt, a szociáldemokrata párt ezt tette volna? Képtelenség. Hamisítás. Rágalm.

Az lehet, hogy egyesek a vezetők közül súlyos ballépést követtek el, hogy gondatlanságból, vagy vakmerőségből, tudatlanságból, vagy tulspekulációból veszedelmet idéztek fel ott, ahol talán jól akartak, s ahol nélkülük talán semmiféle történet volna.

S ha a jelentés ezt mondaná, s rámutatna a hatóság közvegye mulasztásaira is, s lesújtana arra a borzalmas vérontásra, melyet szociálistavezérek és szociálistapártok kívül, sőt ellenére, csendőrfegyverek végeztek, közel járna az igazsághoz.

Hamis a királyné elleni merénylet durva vádja

Még a belügyminisztérium is felült a misztifikációnak, mellyel a temesvári tulbuzgók saját szennyesüket akarták tisztára mosni

Bukarest, október 22.

Hatalmas cikkekben hozták a bukaresti lapok s a belügyminisztérium szükségesnek látta, hogy hivatalos kommunikét adjon ki!

Miről is van szó? A királyné elleni állítólagos merényletéről, aminek szerencsétlen „elkészítője”, egy szorgalmas és józanéletű magyar iparoslegény jelenleg

a temesvári ügyészség fogházában várja, hogy bíróság elé kerüljön az ügye.

Az ügyész már elintézte egyelőre a maga dolgát: vádat emelt Győri Sándor ellen, a kinek titkos álma, az akrobatizálás vált a veszedelmévé.

Már a tegnap megirtuk, hogy erősen meszeszerű az egész ügy, valószínűtlen, fantáziaszerű, amelyen meglátszik az erőszakos szenzációcsinálás rikoltó bizonytalansága. Bizonyíték nincs semmi a letartóztatott iparoslegény ellen, mindössze az a két vasrud, ami szerinte tornaeszközként akart szerepelni, a rendőrség és a sziguranca szakértői szerint azonban „veszedelmes új találmány” a vonat kisiklatására. (Mintha ehhez új találmány kellene Romániában!)

Dehát a belügyminisztérium is hivatalos kommunikében tájékoztatta a nagyközönséget a veszedelmes merénylet leplezéséről. Az csak komoly dolog lehet, amiről még a belügyminisztérium is szükségesnek látja nyilatkozni? Megértettük ezt is. A kormánynak is szüksége van arra, hogy az elmúlt hét kínos seznációját új, friss seznációval próbálja meg letaszítani a napirendről. Azért

csoportosították olyan átlátszó tervszerűséggel az állítólagos merénylet körüli eseményeket. A merénylet Mária királynő vonatát akarta kisiklatni, a vonaton azonban ott lettek volna a kormány tagjai is!

Furcsa és lelkiismeretlen játék ez az a szerencsétlen magyar iparoslegénnyel, akit köztáncos szennyesét avatott alanyává ennek a kitalált merényletnek.

Ilyen esetekben nincs mentsége a belügyminisztériumnak sem, amely jelentőségességét avatta ezt a gyatra mesét.

Mára aztán kiderült, hogy a temesvári rendőrség áldozata volt maga a belügyminisztérium is. Igenis arról van szó, hogy beugrott a mesének maga a belügyminisztérium is.

A szándékosan felfújt és kiszínezett rendőri jelentés megtévesztette pillanatokra a belügyminisztérium illetékes hivatalnokát, aki a jelentés szellemében adta le referátumát. Igenis, szükség volt erre az új szenzációra, de nem a belügyminisztériumnak volt szüksége rá, hanem a mese kitalálójának, a temesvári rendőrségnek,

ahol most rettentő panamabotrány felhőkarcolói merednek az égnek

s ahol a bűnösök légiója kétségbeesetten szükköl, hogy valami nagyszabású rendőri attrakcióval másra terelje a figyelmet a maga szennyeséről.

Ezért lett országos szenzáció a szerencsétlen magyar iparoslegény tornaszereiből, olyan szenzáció, amelynek rövid időre ugyan, de maga a belügyminisztérium is beugrott.

Temesvárt kitört a zsidó-háború

A neolog hitközség közigazgatási uton be akarja zárni a konkurrens templomot

Bukarest, október 22.

A tavasszal megszavazott új kultusztörvény tudvalevően lehetővé tette, hogy egyazon városban több, más-más ritusu zsidó hitközség alakuljon és működjen s hogy Erdély területén is létesíthessenek ugynevezett szefárd-spanyol hitközségeket. Ezzel a lehetőséggel rögtön élt is Erdély több városának a zsidósága s több kérvényt nyújtottak be a minisztériumhoz külön hitközségek alakításának engedélyezése végett.

Vlád Aurél kultuszminiszter eleinte minden további akadály nélkül teljesítette ezeket a kéréseket s így

Kolozsváron, Szatmáron és Temesváron meg is alakult a spanyol ritusu zsidó hitközség.

A zsidó parlamenti csoport intervenciójára azonban a minisztérium hirtelen visszavonta a már kiadott engedélyeket, ami — mint emlékeztet — különösen Szatmáron nagy bonyodalmakat okozott. A zsidó parlamenti csoport ugyanis mindenáron ki akarja harcolni a kultusztörvény újbb revízióját.

Az új szefárd-hitközségek tehát a kolozsvári kivétellel nem alakulhattak meg. Kolozsváron az történt, hogy az egyszer már meg-

adott és visszavont engedélyt újból kieszközölték a minisztériumtól. Eszerint viszont a kolozsvári szefárd-spanyol zsidó hitközség csak azon tagjaitól szedhet gaella-díjat akiknek igazolványait a rendőrség láttamozta.

A kolozsvári példán nyilván okultak az elutasított temesvári szefárd-spanyol zsidók, mert.

Menczer józsefvárosi főrabbi vezetésével újult erővel kezdték meg különválasztási akciójukat.

Legalább is erről ad számot az a feljelentés, amelyet

a temesvári neolog hitközség vezetője a Menczer-csoport ellen a kultuszminisztériumhoz beterjesztett.

A feljelentés megállapítja, hogy Menczerék a legutóbbi ünnepek alkalmával külön templomot rendeztek be maguknak. A neolog hitközség kéri a minisztériumot, hogy közigazgatási uton, tehát a temesvári prefektussal

zárassa be és pecsételtesse le a szefárd-zsidók templomát.

Ezek szerint Temesváron is a szatmárihoz hasonló vallás-háború tört ki s érdeklődéssel lehet várni, hogyan tesz igazságot a két oldalról ostromolt kultuszminisztérium?

Rémregény az útról, mely a 70 milliótól a koldusbotig vezet

Miért akarta Treisz gyáros agyonlőni a Banater Bankverein igazgatóit?

Treisz Mihály zsombolyai téglagyáros elmondja, miképpen jutott tönkre rövid 1—2 év leforgása alatt és példátlanul súlyos vádakat emel a hatalmas bánági bank ellen

Temesvár, október 22.

A Bánátnak leghatalmasabb pénzintézete a svábok Bánati Bankszövetsége, a Banater Bankverein. Az intézet körül kínos szennyezés hullámai csapnak a magasba. A temesvári törvényszék vádtaása egy feljelentés kapcsán csütörtökön fog dönteni afelől, hogy letétbe vegye-e és szakértővel vizsgálta-e felül a bank könyveit? Az előkelő pénzintézet ellen ugyanis olyan súlyos vádak hangzottak el, amelyeknek Románia pénzügyi világában még ismeretlenek.

Csak a minap történt, hogy Treisz Mihály ismert zsombolyai téglagyáros

vadászfegyverrel rohant be az intézet palatájába és halálra kereste az intézet vezetőit.

Treisz ezért néhány napra a fogházba is került, de kiszabadulva megtette feljelentését a bank ellen. Ezen feljelentés alapján dönt most a vádtaás és ha a vádak beigazolódnak, úgy az intézet vezetői hamis mérleg készítéséért és okirathamisításért fognak felelni a Treisz gyáros vádjaira.

Mi természetesen egy ilyen ügyben bíról döntés előtt nem foglalhatunk sem pro, sem kontra állást. Ezért arra szorítkozunk csak, hogy elfogulatlanul ismertessük úgy a felperes Treisz, mint az alperes Bankverein illetékes embereinek nyilatkozatait.

A végső szó joga ebben az egyébként példátlanul érdekes ügyben az igazságszolgáltatást illeti.

Most beszéljenek az érdekelték:

Treisz Mihály rémregénye.

— Amikor Zsombolyát Romániához csatolták, — kezdte történetét Treisz — zsombolyai téglagyárom értéke meghaladta a hetven milliót. Ennyit kínált érte Klein William amerikai, cincinnati lakos. Ezenkívül főreszvényese voltam két banknak, az 1870-ben alapított Zsombolyai Takaréknak és az 1911-ben létesült zsombolyai Forgalmi Banknak. Részvényeim értéke meghaladta a három és millió lejt, de készpénzben is több mint két millió dinárral rendelkeztem.

— Amikor nyilvánvalóvá lett már, hogy Zsombolyát Romániához fogják csatolni, a Sváb Központi Bank vezetői, mely azóta az aradi sváb intézettel Banater Bankverein néven fuzionált, sürin kerestek fel és sváb ézelmeimre hivatkozva iparkodtak rábeszél-
ni, hogy bankjaim egyesüljenek intézetükkel. Blaskovits és dr. Muth Gáspár urak, akik vezetői voltak az intézetnek és a svábok pártjának, mindenképpen rajta voltak, hogy a fuzió létrejöhön.

— En bízam bennük, hittem nekik és a fuzió 1923. december 23-án létrejött. — A Sváb Központi Bank ekkor nyolc millió lej alaptőke mellett kimutatót nyolc millió tartaléktőket. Nyolcvanezer darab száz lej névértékű részvényét darabonként kétszázötven lejes forgalmi értékre becsülték és én is ezen az alapon kaptam ötezer darabot Zsombolyai Takaréknak és Forgalmi Bank részvényeimért. Ezenkívül a megállapodásunk értelmében az 1924. márciusi közgyűlés beválasztott a Sváb Központi Bank igazgatóságába.

— Akkor nem is sejtettem, hogy értéktelen részvényeket kaptam!

Nem létező aktívák a hamis mérlegben.

— Azt hittem, a bank előkelő vezetősége elég garancia és elhittem, hogy a bank fényesen áll. Így a könyveket nem is vizsgáltam meg. Csak később történt, hogy egyes tételeknél gyanút fogtam, mire követelni kezdtem, hogy a könyveket mutassák meg. Hosszu halogatás után

1924. nyarán megkezdhettem vizsgálataimat és ekkor szörnyű dolgokat fedeztem fel.

— Elsőnek az intézet Rex című vállalatát vizsgáltam felül, mely költelárukkal foglalkozott. Ez az

intézet a bank mérlegében 7.800.000 lejjel szerepelt az aktívák között, de kiderült a vizsgálatnál, hogy a tőke háromnegyed része régen elveszett.

Erélyes fellépésemre az intézet elnökénél, Blaskovitsnál és a vezérigazgatónál elértem, hogy a Rex igazgatóját, Schneidert elbocsátották és a vállalatot likvidálták. Jellemző, hogy a 7.800.000 lejre értékelt vállalatot egy bécsi cég mindenestől 900.000 lejért vette meg.

— Ezekután az intézet másik vállalatát, a Mezőgazdasági gépkereskedelmi vállalatot vizsgáltam át. Ennél a vállalatnál még szebb dolgok sülték ki, mert itt eltűntettek nyolc és fél millió lej veszteséget a mérlegből

oly módon, hogy a gépek eredeti árához hozzávet-

Egy katasztrófális kölcsön

— Amikor a bankkal összeköttetésbe léptem, anyagilag tisztán és jól álltam. A bank vezetői, bár erre semmi szükségem nem volt, rábeszéltek arra, hogy vegyek fel kölcsönt és invesztáljam azt a gyáramba.

— Azt mondták, hogy a lej romlása folytán nagyon előnyösen és olcsón tudom majd visszafizetni a kölcsönt. Hivatkoztak arra, hogy többen kaptak így a vezetők közül kölcsönt, amit majd könnyen visszafizethetnek. Hittem a bank igazgatóinak. Inkább, mint dr. Muth Gáspárnak, aki kötelkedett a lej romlásában és óvatosságra intett. Dehát a jogász véleményére kevesebbet adtam, mint a kereskedőkére és így négy év alatt tizenegy milliónyi hitelt vettem

A bank boszorkánykonyhája

— Miután a bankkal megszakitottam mindent, felmondták az időközben gyáramra betáblázott tizenegy millió kölcsönt, melyet négy év alatt tizenhárom és fél millió lej kamattal terheltek.

— Természetes, hogy ezt a hatalmas összeget nem tudtam a határidőre kifizetni.

Nem marad más hátra, 1928. novemberében megkértem a csődöt magam ellen. A bank, mely ekkor már fuziója révén átalakult Banater Bankverein-é, árverést vezetett ellenem.

— A bank új vezérigazgatója, Weissenburger ekkor magához kéretett. Megígérte, kártalanítani fog a bank révén engem ért veszteségeikért és visszazakapom a gyáramat legalább is részben. — Megállapodott velem, hogy a bank alakít egy új vállalatot arra, hogy a zsombolyai téglagyárat megvásárolja és annak részvényeit én kapom meg. Ily módon létre is jött a Bánati Göztéglagyár Rt.

— Weissenburger vezérigazgató ekkor megkért, hogy a közeledő árverés előtt

járjak közbe a két nagy bánati téglagyárnál, Bohn és Muschongnál, hogy ne vegyenek részt az árverésen,

nehogy a gyár vételárát felverjék. Abban a hiszemben, hogy saját érdekében cselekszem, közben is jártam önmagam ellen. A két téglagyáros az én kérésemre állott el attól, hogy részt vegyen az árverésen és így ez év április 27-én a Bánati Göztéglagyár Rt. vette meg a hatalmas értékű zsombolyai gyárat potom 4.700.000 lejért.

— Nyugodt voltam, mert azt hittem, hogy megbeszélésünk szerint újra, legalább részben visszazakapom a gyáram. Még akkor sem fogtam gyanút, amikor Weissenburger vezérigazgató az árverést követő napon kért, várjak, míg a törvényes tizennégy nap elmúlik, míg felülaajánlat érkezik be a 4.700.000 lejes árra. Amikor azonban ez az idő is eltelt, a vezérigazgató kijelentette, hogy a bank háta mögött levő érdekelttség nem egyezik bele abba, hogy nekem visszadják a gyár részvényeit.

— Így jutott a bank nevetséges áron a hatalmas értéket képviselő téglagyáramhoz és vagyonom el-

Aranyerek

Az aranyerek okozta borzasztó kinok és szenvedések gyorsan enyhülnek és gyógyulnak a Cadum kenőcs használatával. Igyekezzen haladéktalanul beszerezni egy tégellyel. Ara...

ték a költségeket és kamatveszteségeket is, melyek az évek óta raktáron álló gépeket terhelték. Bár erélyes sürgetésemre a vállalatnál papíroson tényleg rendet csináltak, amennyiben átalakították a bank géposztályává a vállalatot, azonban a passzívákat a bank mérlegében nem javították ki és a

Sváb Központi Bank mérlegében még az 1927-es évben is aktivumként szerepeltek a vállalat veszteségei.

— De nemcsak ezek a tételek szerepeltek a Sváb Központi Bank mérlegében, hasonlóan aktivaként 1922-ben megszűnt a bank kisodai vállalata, a Roch Ferenc-féle festéküzem. Azonban még 1927-ben is a mérlegben szerepelt aktivaként az ott elvesztett összeg.

— Még 1923-ban fizetéseképtelenné vált egy temesvári vaskereskedés, mely a banknak tíz millió lejjel tartozott. A bank kiegyezett ötven százalékra és így öt millió veszteség érte.

Ennek dacára még az 1926-os mérlegben is aktivaként szerepelt az elvesztett öt millió lej.

— A bank ilyen módon éveken keresztül vezette félre a részvényeseket és titkolta el a veszteségeket, melyeket leírás helyett továbbra is vagyonként szerepeltetett.

a banktól igénybe, melyet zsombolyai téglagyárom fejlesztésére fordítottam.

— Ez a hitel lett a vesztem.

— A harc ugyanis rendszeressé vált a bank és közöttünk. Igéreteket kaptam ugyan, hogy rendezik a dolgokat, azonban a mérlegek továbbra változatlanok maradtak. Elszámolásaimat is hiába sürgettem. Végre 1927-ben látva, hogy már semmire sem megyek, lemondtam igazgatósági tagságomról és megtagadtam az új mérleg aláírását. A közgyűlésen ennek dacára is újra megválasztottak, mire én ajánlott levélben tiltakoztam megválasztásom ellen és megszakítottam a bankkal az összeköttetést, mert személy szerint is összeveszttem több igazgatóval.

vesztéséért nem volt elégtétel az, hogy nyolc tanu jelenlétében mondtam a szemébe a vezérigazgatónak, hogy gazember. Nem indított ellenem becsületsértésért eljárást.

Betáblázás hamis könyvkivonatára

— Amikor fiam megnősült, neje hozományát befektette egy birtokba. Ivánda határában vett százharmincöt hold földet. A bank értesült erről és bár a faim nem volt adósa a banknak, sőt betétje volt ott, egyszerűen megterhelte a fiam számláját 1.417.000 lejnyi összeggel. Átírta az én számlámról a fiaméra. Az így megterhelt számláról kivonatot készítettek, a közjegyzőnél hitelesítették és ennek alapján kérték az összegnek betáblázását a fiam és felesége nevében levő birtokra. Ez meg is történt.

— Mikor értesültem erről az eljárásról, megtettem a lépéseket és

a bíróság törölte a bejegyzést.

Azonban a bank ellen még a megtorló eljárást is folytatom.

Kilakoltatás és vadászpuska

— Mint elmondottam, gyáramból kiforgattak. — Nemrégén aztán megjelent a gyárban levő lakásomon a bank ügyésze, dr. Andresz és felszólított, hogy ártsem ki a lakást. Nem emeltem kifogást ez ellen. De amikor fiam lakására került a sor, tudomására hoztam az ügyésznek, hogy

fiam neje három nap előtt adott életet egy gyermeknek és így betegen fekszik.

— Ezt a tényt egész Zsombolya tudta, a lapok is megírták. Dr. Andresz azonban kijelentette, hogy a beteg asszonyt ágyastól fogja kitétetni az utcára.

— Ez a magatartás hozott ki a sodromból azután annyira, hogy magamról megfélekezve rohantam be a bankhelyiségbe vadászpuskával... Az Isten azonban megóvott attól, hogy ilyen módon számoljak le a bank igazgatójával.

★

Eddig szól Treisz téglagyáros, volt dusgazdag és jelenlegi koldusszegény ember elbeszélése. Vádjai rettenetesen sujtanak egy hatalmas pénzintézetet, a Bánati Bankszövetséget és elődjét, a Sváb Központi Bankot.

Ez az érem egyik oldala.

A másik holnap jön, amikor Weissenburger vezérigazgató, valamint a bank ügyésze és egy temesvári pénzügyes szólalnak meg.

S a két oldal összevetésével döntsön majd a Törvény.

Farkas Sándor
Október 24

Bukarest!

Select Mozgó!

Az apák bűnei

Főszerepben: Emil Jannigs
Rendező: Ludwig Berger

Vezérigazgató ur! Mi a vádlók vagyunk, nem a vádlottak!

„Nem orvoslást hozott, hanem feltépte sebeinket”

Serban inspektor Csikorszáiban a felekezeti iskolák ellen folytatja a Calianitól beígért igazságtevő vizsgálatot

Brassó, október 22.

Az ezévi elemi iskolai beiratásokkal kapcsolatos leleplező cikksorozatunkra az volt Caliani közoktatási vezérigazgató válasza, hogy haladéktalanul országos jellegű vizsgálatot rendelt el, Erdély minden részébe kiküldi inspektorait, kivizsgálattja nemcsak a sérelmeket, hanem mindazokat az állandó jellegű bajokat is, amiket a Brassói Lapok felfedett általában mindent elkövet, hogy

ezt a mérges kelevénnyé dagadt és nagyony súlyos jelentőségű kérdést kielégítően és becsületesen rendezze.

Caliani kijelentéseinek a jóhiszeműségben nem volt okunk kételkedni, sőt nem kételkedünk még most sem. Már akkor éltünk azonban a gyanúperrel, hogy a kiküldött inspektorok nagyon egyoldalúan, nagyon Anghelescu hírhedt szellemének megfelelően fogják lebonyolítani a beígért vizsgálatot.

A fejlemények azt mutatják, hogy akkori gyanunk éppen nem volt alaptalan; a beígért vizsgálatok nem úgy folynak, ahogyan azt az igazság és a méltányosság szelleme megkövetelné. Az alábbi esetet azért hozzuk gyorsan Caliani vezérigazgató tudomására, hogy legyen még ideje közbelépni, amíg kiküldött inspektorai csúnyán rá nem cáfolnak mindarra, amiket ő kijelentett.

A csikmegyei falvakban Serban inspektor tartja a beígért általános vizsgálatot. Ennek a Serbannak a tevékenységéről kaptuk az alábbi jelentést, amit szóról-szóra leközlünk azért, hogy a hitelességét ezzel is dokumentáljuk:

„A Caliani Vezérigazgató Urtól beígért iskolai sérelmek orvoslására folyó hó 14-én megjelent a csikszentkirályi római katolikus elemi iskolában Georghe Serban inspektor és megejtette az ugynevezett vizsgálatot, de nincs köszönet benne. Ugy Serban inspektor, mint az őt kísérő Lates tanfelügyelő az elképzelhető legnagyobb ridegséggel és szigorral hajította végre az iskolai látogatást. Kérdőre vonták az iskola vezetőségét, hogy miért, illetve, hogy merre azokat a gyermekeket beírni a felekezeti iskolába, akiknek „dovadáját” az állami iskolai igazgató nem írta alá s

mikor mi erre azt feleltük, hogy éppen ezen sérelmünkre várunk orvoslást, azt mondotta az inspektor, hogy: „Majd meglátjuk, mi lesz!”

Az iskolai sérelmek ügyében sem minket, mint jelentésttevőket, sem a szülőket, mint panaszosokat nem hallgatta ki az inspektor és amikor arról a miniszteri rendeletről beszélünk, amely megengedi, hogy minden magyar szülő tekintet nélkül nevére, vagy vallására, magyar iskolába írassa gyermekét, az inspektor Ur azt mondta, hogy az ilyen akadékoskodás csak a papok munkája, mert nem akarják a papok engedni azt, hogy akik valamikor románok voltak, azok újra azok lehessenek.

Az egész inspektori látogatás, illetve vizsgálat, ezekben merült ki, valamint annak a megállapításában, hogy a felekezeti iskolába annyi gyerek jár, hogy nem elég nekik a levegő. Kifogásolta azt is, hogy a beiratási naplókba az iskolaigazgató javításokat eszközölt és nem írta oda a nevét, hogy ő korrigált.

Mindezek megállapítására kár volt Csikszentkirályra kiszállani s ha így néz ki mindennek a súlyos iskolasérelmek kivizsgálása, ahogyan nálunk történt, úgy szépen kérjük a Vezérigazgató Urat, hogy minket, illetve sérel

meinket többé így ne vizsgálja meg s ha tényleg Erdélybe lejön,

győződjék meg róla személyesen hogy megbízottja, Serban inspektor ur milyen rossz munkát végzett, mert ahelyett, hogy begyógyította volna, újra felszaggadta sebeiket. Önhöz fordulunk Caliani vezérigazgató ur, újabb panaszunkkal és szigorú megtorlást kérünk.”

Csikszentkirály, 1929. október 18.

Kiváló tisztelettel: Aláírás.

Ehhez a jegyzőkönyvszerű jelentéshez nem kell kommentárokat fűznünk Caliani vezérigazgató ur bölcsen tudja, hogy ő az iskolasérelmek kivizsgálására tett ígéreteket, külön kihangsúlyozva azt is, hogy mindazon gyermekek, akiket erőszakkal irattak az állami iskolákba, év közben is visszamehetnek a felekezeti iskolákba. Azt hittük, hogy az állami iskolai igazgatók törvénytelen ségeit jónak kivizsgálni az inspektor urak.

Azt hittük, hogy mi vagyunk a panaszosok, és a törvénytelenkedő állami iskolai igazgatók, tanfelügyelők a vádlottak. Milyen súlyosan

Decemberben lesznek a megyei és januárban az új községi választások

Karácsonyig kinevezik a tartományi főnököket

Bukarest, október 22.

A közigazgatási reformtörvény életbelépésének munkálataival kapcsolatban Mirto belügyi államtitkár sorra bejárja a hét tartomány területét, hogy felülvizsgálja azokat a panaszokat, amelyeket az új közigazgatási beosztás ellen az érdekeltek különböző csoportjai benyújtottak. A múlt hét folyamán az államtitkár Észak-Moldova, Beszarábia és Bukovina megyéiben vizsgálta felül a közigazgatási munkálatokat s végleg rendezte az összes vitás kérdéseket.

A szóbanforgó megyék azzal adtak kifejezést melegezésüknek Mirto kiegyenlítő tevékenysége fölött, hogy a csernovici közigaz

gatási palota disztermében nagy bankett keretében ünnepelték. Ez alkalommal az államtitkár terjedelmes beszédben méltatta az új közigazgatási törvény jelentőségét, majd kijelentette, hogy minden más híreszteléssel szemben

a megyei választásokat december, a községeket pedig január hónap folyamán tartják meg.

A választások kiírása alkalmával, tehát még december elején kinevezik az új tartományi igazgatókat, akiknek a személye általában meg van állapítva. A választások mindenestre már a tartományi igazgatók irányítása alatt fognak lezajlani.

Fellelékztettek az aradi bortermelők

Hirtelen felszökött a bor ára az Arad-hegyaljai borpiacra

Arad, október 22.

Az Arad-hegyaljai borpiacra váratlanul nagymértékű áremelkedést produkált a regáti szakkereskedelem képviselőinek érdeklődése.

Arad-hegyalján még két héttel ezelőtt is reménytelenül súlyos volt a helyzet. A bort máligam fokozott 10 banirért árultották. Két héttel ezelőtt azután

megjelentek Aradon s a hegyaljai községek

ben az első regáti érdeklődők, akiket a regáti szakmai ügynökök inváziója követett.

A regáti bortermés ugyanis váratlanul rossz volt. A szakkereskedők azt remélték, hogy az idei termés a tavalyi hozam 60 százalékat produkálja, a termés azonban csupán 30 százalékos hozamot jelentett.

A kedvezőtlen termés-eredmény azután élénk aktivitásra kényszerítette a regáti ügynököket, akik valósággal ellepték a hegyaljai piacot s megjelenésük nyomán szinte máról-holnapra — 90 baniról — 1 lej 5 banira szökött fel máligam fokozott a bor ára.

Egyes területeken már az idei termés-hozam 60 százalékat eladták s mivel a Hegyalja termése sem volt az idén a legjobb, — a tavalyi quantum 50 százaléka, —

a pinceberek is megindultak a Regát felé.

Azok a borkereskedők, akik spekulációs tervekkel 80—85 banis kötésüket perktuálták — és sokan tettek így, — rosszul jártak a hirtelen hossz következtében.

Aradon és a Hegyalján nagy reményeket fűznek a hirtelen megindult üzleti élnétséghez, mivel ettől remélik a haldokló piac feléledését.

Otthon,
vagy uton...

Odahaza, vagy utazás alkalmával... mindig tökéletes lehet a borotválkozás... élvezze azt az abszolút tiszta érzést, melyet a Gillette pengék használata nyújt! Vásároljon egy csomaggal, mellől készlete kifogy!

Gillette

tévedtünk! Most is mi vagyunk a vádlottak, ellenünk szól a beígért vizsgálat s az a tanfelügyelő kíséri hivatalos útján az inspektor urat, aki számtalan erőszakoskodásával a leggyűlöltebb tette a nevét az egész környéken.

Caliani Vezérigazgató Ur, ha azt akarja, hogy higgyünk az Ön őszinteségében, utasítsa gyorsan Serban inspektor urat, hogy keresse a bűnösöket, a törvény megszegőit s ne használja fel még ezt a látogatást is arra, hogy szíven szurjon egy-két felekezeti iskolát.

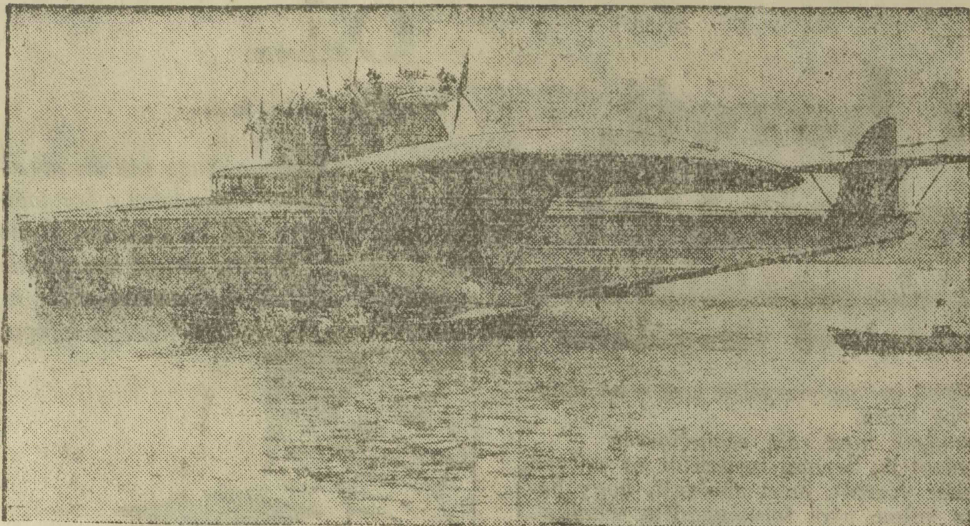
M. BLATT, Brassó Kapu-u.38

egyedárusító, közli a n. b. vevőközönséggel, hogy a híres

„3 korona” védjegyű szín-selyem-harisnya árusítását eredeti gyári áron megkezdte,

250 lejjel páronként. — Párizsban ugyanaz a harisnya 50 francia frankba kerül, ami 300 — lejnek felel meg.

320

A Do-10-es jelzésű repülőóriás, mely képünkön látható, hétfőn délelőtt 11 órakor tette meg próbautját 150 utassal és 10 főnyi személyzettel, tehát 160 emberrel a Bodeni-tó felett. A repülés kitűnően sikerült és pontosan 11 óra 15 perctől 12 óra 7 percig tartott. A léghajóellenesek boldogan sóhajthatnak fel: Mégis csak az aeropláné a jövő!

A Perzsa mellett Tadseksiztán, mely négy napja csatlakozott Moszkvához. Képünkön tadseksiztani szőnyegszővők láthatók, amint a szőnyegeket kommunista figurákkal látják el.

A zsilvölgyi tragédia utójátéka a minisztertanács előtt

Nem sortüz, hanem vak örület dult Lupényban

A kiküldött bizottság azzal vádolja a szociáldemokrata vezéreket, hogy elárulták a bányamunkásságot

Bukarest, október 22.

A lupényi véres sortüz hangjait már-már elnyelik az ankétok, vizsgálatok és nyomozások neszfogói: a gazdag Románia már napi-rendre tért a tömegmészárlás ténye felett — a Zsilvölgye azonban burkolt ostromállapot guzsába kötve, szuronyok csillogásán vakulva még ma is várja a kormány megtorlását, az igazság ígéretének beváltását.

A lupényi sortüz ügyében nyomozó bizottság végre befejezte a vizsgálatot s a végleges jelentést, részletes jegyzőkönyvekbe foglalva a minisztertanács elé terjesztette. A nagyfontosságú bizottsági jelentés az események középpontjába egy kollektív-szerződést, s különösképpen ennek

a munkás-consumok, (fogyasztási szövetkezetek megszüntetését tartalmazó bekezdését helyezi.

A jelentés vonatkozó része — mely súlyos vádakot tartalmaz a szociáldemokrata párt egyes vezetői s ezen keresztül az egész párt vezetősége ellen — a következőképpen hangzik:

Munkás „Consum“, melyet jóízűen elfogyasztottak a szociáldemokrata vezérek s a bányagazgatók...

Mint ismeretes, a zsilvölgyi bányász-tömeg már a romániai munkásmozgalom két-tészakadása (1923) alkalmával egy tömegben a szociáldemokrata párt táborában sorakoztak fel. A zsilvölgyi munkásságot minden alkalommal a szociáldemokraták bizalmi emberei képviselték. Minden munka-tárgyaláson, minden munkakonfliktus alkalmával s így

a kollektív-szerződése megkötésénél is

Mint ismeretes, a bányamunkásság számára — a kollektív-szerződés értelmében — a társulat fogyasztási szövetkezetet u. n. „Consumokat“ tartott fenn. Ezek a szövetkezetek olcsó áron a munkásság természetbeni szükségleteit fedezték s mivel a munkásságnak kollektív-szerződésileg szabályozott áraival könnyebbé tették a vállalat ezen az üzleten nem kereshetett semmit.

A társulat tehát minden igyekezetével azon dolgozott, hogy a kollektív-szerződés vonatkozó pontját mellőztessék. Hogy, hogy nem, a társulatnak sikerült „megfőzni“ Gherman szociáldemokrata vezért, Gherman viszont „megfőzte“ elvbarátait s a munkásság nevében tárgyaló szociáldemokrata bizottság önkéntesen lemondott a „Consumok“ létesítését előíró szerződési pontról.

Gherman — a jelenlegi parlamenti képviselő — bejelentette, hogy mivel a munkásság sokkal olcsóbban tudja magának beszerezni szükségleteit, „követeli“ a vonatkozó pont törlését. A bányagazgatóság természetesen készséggel tett eleget a munkásvezér „követeléseinek“ — és az új szerződésből ez a pont ki is maradt. Ez még 1927-ben történt.

Itt a Consum, ott a Consum, Consum a holdban.

A kollektív-szerződés ekkénti megcsönkítése a munkás tömegekből nagymérvű elkeseredést váltott ki. Megszűnt a vállalati Consum.

Munkában az ex-sziguranca-hóhér

Munteanu — a véres kezű galaci sziguranca-hóhér — ebben az időben a szociáldemokratáknál volt párttitkár. Akciója célja a munkásság politikai pártállására való tekintet nélküli megszervezése egy u. n. „gazdasági szakszervezet“ keretein belül. Tervéről értesítette pártját, a szoc. dem. vezérek azonban egyrészt presztízs-féltékenységből, másrészt szabálytalanság miatt Munteanun egyszerűen kizárták a pártból. Munteanu Lupényban szép sikereket ért el s mivel

kitűnő barátságban állott a kormány helvi exponenseivel, tömegesen csatlakoztak „nemzeti“ másszóval „sárga szakszervezeteihez“ a hiszékeny bányászok.

Ekkor kezdődtek meg az új kollektív-szerződésre vonatkozó tárgyalások, amelyek mint ismeretes, eredménytelenek maradtak. A munkásság számos követelése között a Consum-rendszer visszaállítása is ott szerepelt, mégpedig első helyen.

A szerződési tárgyalások meghiusultak, a munkásság elkeseredése óriási volt, mikor a dévai törvényszék döntőbíró-sága meghozta emlékeztető döntését, mely végleg elmergesítette a zsilvölgyi helyzetet.

Ekkor lépett közbe Munteanu, aki „küldöttségbe“ utazott a fővárosba, ahol 17 napig üdült. A küldöttség-járás célja egy zsilvölgyi vizsgálóbizottság delegálásának kiírása volt, a szoc. dem.-ek azonban Munteanu követelésének teljesítése esetén sztrájkkal fenyegettek. Végezetül is Munteanu győzött s a kormány a bajok végeleges orvoslása helyett ismét bizottságot delegált a nyomorgó Zsilvölgyébe, ekkorra azonban

már a szoc. dem.-ek is meg gondolták magukat s a vizsgálóbizottságban két taggal — Fluérás és Gherman képviselőkkel — hivatalosan képviseltették a pártot.

Ennek az újabb bizottságjárásnak azután

Kérelem

Tisztelettel kérjük szíveskedni az Önnél, a napokban jelentkező ügyünkünknek néhány percet szentelni, hogy annak alkalma legyen ingyenesen és minden kötelezettség nélkül bemutatni, az Önt minden bizonnyal, érdeklő, teljesen szagatlan és igen olcsó **IRIS** védjegyű **petroleum gáz kályhánkat**.

Tisztelettel:

COMERCIA

Brassó, Tehénplac 4.

Brassó, Csik, Gyergyó és háromszék-megye képviselője és lerakata

3296

Telefon 211.

sum, Gherman mester ígéretei pedig nem váltak be.

bak és drágábbak lettek. 7 tá-t o

A szükségleti cikkek egyre drágábbak és drágábbak lettek.

s különös mesék kezdtek szállingózni. Ezeket a meséket később adatokkal támasztották alá.

A Cuvântul nem is olyan régen

nyílt vádat emelt Gherman ellen, azt állítván, hogy a jelenlegi parlamenti képviselő személyi érdekeknek áldozta fel a munkásság érdekeit. A lap állítása közlésére klisírozott eredeti kéziratot közölt.

Az elégedetlenség hatása következtében a szociáldemokrata vezetők többé nem mentek a bányavidékre s a mindjobban elkeseredő munkásság között kétféle agitáció indult meg: egyrészt az Egységes Szakszervezetek hódítottak tért, másrészt megindult a Munteanuféle bujtogató agitáció is.

két eredménye volt. Az egyik — melyről a hivatalos jelentés is beszél — a munkásság kiábrándulása volt — mivel a Consum-ügyből kifolyólag árulónak tartott szoc. dem. képviselők is résztvettek a bizottságban. A másik pedig az elkeseredés fokozódása, mert a kormány segély helyett ismét csak vizsgálatot rendelt el.

A vizsgálóbizottság jelenté: Lupényban nem sortüz gyilkolt, hanem vak mészárlás volt.

A lupényi vizsgálóbizottság jelentésében részletesen foglalkozik a sortüz előzményeivel illetve annak felidézésével is.

A jelentés szerint, a csendőri karhatalom a villanytelepet megszálló munkástömeget már nagyrésztben kiszorította a telep területéről, mikor valaki egy követ dobott a gránicsárok felé. A követ egyik katonát fején találta s az ütés a földre terítette az elkábult embert. A katoná azonban pillanat alatt visszsanverte eszméletét,

feltérdelt s fegyveréből a tömegre tüzelte. A tültetőtt, izgatott légkör feszültségét felszabadította a lövés s a gránicsárok vakon, vadul lövöldözni kezdtek.

Ez nem volt sortüz, — mondja a jelentés — hanem a harcterről jól ismert „einzelfeuer“.

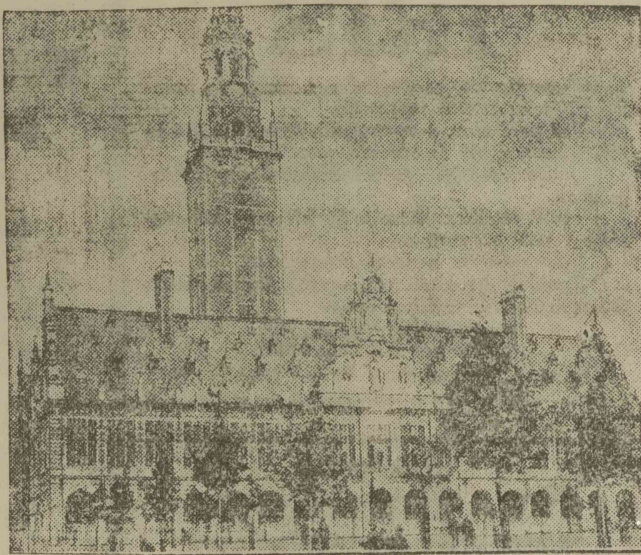
Az tehát, hogy a lövöldözésnek olyan sok áldozata volt, éppen azzal magyarázható, hogy a katonaság nem adott sortüzet hanem vakon mészárolta halomra az embereket.

Vajjon kit tesz a kormány felelőssé azért, hogy a feleslegesen nagyszámu karhatalom megjelenése Munteanuék aknamunkája feszültségre adott alkalmat s lehetővé tette a tömeg-mészárlást?

A nagy kérdésre most már rövidesen feleletet ad a kormány, tekintettel arra, hogy a bizottsági jelentést egyik legközelebbi minisztertanács tárgyalni fogja

Az angol légióráis a londoni Szent-Pál-templom fölött első öt órási próbautján. A léghajón most a tapasztalatok alapján bizonyos módosításokat eszközölnek a cardingtoni repülőtérén.

A löveni egyetemi könyvtárat, amelyet a háboruban a német tüzéség szétlőtt, amerikai adományokból újjáépítették, ahogyan képünkön látható. Warren belga építész a következő

szöveget írta az új épület homlokzatára: „Furore teutonico deleta, — dono americano restituta” (Német düh rombolta le, amerikai ajándék építette újjá.) Hoover elnök, most tiltakozott Németország e sértetése

Jorga-Maniu fuzió előtt

Madgearu megérkezett Londonból s megegyezett Maniuval a kormány átszervezéséről

Bukarest, október 22.

Madgearu miniszter tegnap este program szerint hazaérkezett Bukarestbe. A pályaudvaron a kormány számos tagja fogadta. Tömeg is volt, amely lelkesen éljenezte londoni sikereiért Madgearut, akinek népszerűsége százszázalékosan megnövekedett, mióta a kormány belső válságának a végleges megoldása az ő személyéhez fűződik.

Madgearu aztán kedden délelőtt hosszas beszélgetést folytatott az „aktuális kérdésekről” (értsd: a kormány átszervezéséről) Maniu miniszterelnökkel. A megegyezés a két miniszter, illetve pártvezér között. Létre is jött olyan értelemben, hogy a kormány átszervezésénél nem a két fuzionált párt erőviszonyait, hanem az általános politikai és kormányzati szempontokat tartják szem előtt. Ennek a határozatnak megfelelően csak a kormány második garnitúrájában, az államtitkárok között fogantatosítanak lényegesebb átcseréléseket.

A Maniu és Madgearu között létrejött állítólagos megegyezés szerint végleg kiesnek a kormányból Vlad Aurél, Dan Sever, Pan Halippa és Raducanu. Az eddigi tartományi miniszterek, mint Voicu Nitescu, Sever Bocu és Saucine Saveanu tartományi igazgatók lesznek Erdélyben, Beszarábiában, és Bukovinában. A pénzügyminiszteri tárcát Madgearu veszi át s államtitkárja Lugosanu lesz, az eddigi miniszterelnökségi államtitkár, Lugosanu helyébe viszont az eddigi külügyi államtitkár, Grigore Gafencu kerül. Madgearu tárcáját az Averescu-pártból átlépett Manolescu kapja meg. Felváltják a belügyi államtitkárokat is, Mirto és D. R. Ioanitzescu, akik más beosztást kapnak. Helyükbe a következő négy ember közül választanak kettőt:

Pompiliu Ioanitzescu, Constantin Anghelescu, Boila Romulus, Dobrescu Aurél.

Kormánykörökből származó hírek szerint már bizonyosnak tekinthető, hogy Jorga megkapja a kamarai elnökséget.

A holnapra kitűzött minisztertanácsnak a kormány átszervezésén kívül még egy érdekes programpontra lesz. Megérkezett ugyanis Lupényból a vizsgálatra kiküldött bizottság, s terjedelmes jelentését, amit egyébként lapunk más helyén részletesebben is ismertetünk, átnyújtotta magának Maniu miniszterelnöknek.

Jorga készíti a fuzió útját.

Kormánypárti körök már bizonyosnak tekintik, hogy Jorga és Maniu miniszterelnök között a formális megegyezés létrejött s már csak a fuzió ratifikálása van hátra mindkét részről. A liberálisok, akik Jorga professzort érthető érdeklődéssel figyelik, már meg is állapították azt, hogy a nagyszakállu professzor végleg a kormány felé orientálódott, a nélkül azonban, hogy erről kevésszámú hívet értesítette volna. Emiatt aztán, írja a Viitorul, Jorga hívei meglehetősen megnehezítették s világos formában szolgáltatták fel vezérüket arra, hogy tisztázza a párt és a kormány viszonyát.

Jorga, hívei udvarias, de határozott felhívásának engedve, vezércikket írt lapjában, a Neamul Românesc-ben. Ezt a vezércikket a Viitorul is bőven kommentálta, mert azt állapíthatta meg belőle, hogy Jorga világosan készíti a pártja és a kormánypárt közötti fuzió útját. A vezércikkben leszögezi Jorga, hogy az ő pártja mindig csak az ország magasabb érdekeit tartja szem előtt. Tiltako-

zott a nemzeti parasztpárt forradalmi útjai ellen, nem volt híve a törvénygyártásnak sem, viszont minden helyes törvényt elfogadott és a segítségére sietett a kormánynak akkor, amikor az helyesen járt el a legaktuálisabb alkotmányos kérdésekben. Amiként tiltakozott mindaz ellen, amit a nemzeti-parasztpárt ténykedései közül a zország szempontjából nem látott helyesnek, éppen úgy a kormány mellé állott akkor, amikor a pártklubok s az udvari kamarilla intrikái ellen kellett felemelnie a szavát. A két párt közötti viszony világos: a Jorga-párt szigorúan nemzeti alapon áll minden osztály jelleg nélkül. Most azonban, amikor megszületett a jobboldali koncentráció, (Bratianu-Averescu), természetes szükséglete az országnak, hogy létrejöjjön a baloldali koncentráció is. (Maniu-Jorga).

Az optáns-ügy miatt zátonyra jutott a párisi keleti jóvátételi konferencia

Magyarország nem engedi összekötni az optánsügyet a jóvátétellel — Titulescu bejelentette Briandnak, hogy Románia nem fogadja el a Young-tervet az optánskérdés rendezése nélkül

Páris, október 22.

A keleti jóvátétel és az utódállamok birtokába került osztrák-magyar államjavak kérdéseivel foglalkozó bizottság munkája ma délelőtt végleg megfeneklett.

A bizottság tárgyalásait — mint előrelátható volt — a magyar és román álláspont közötti áthidalhatatlan ellentét juttatta holtpontra. A Korányi Frigyes báró vezetése alatt álló magyar delegáció ugyanis nem hajlandó semminemű kapcsolatot megengedni a jóvátétel és az optánsügy között, míg Románia a hágai konferencián csak azzal a fenntartással járult hozzá elvben a Young-tervezethez, ha rendezik jóvátételi igényeit és ezek keretében az optánsügyet.

A tegnapi ülésen a magyar delegátusok visszavonhatatlanul kijelentették, hogy a bizottságot nem tartják illetékesnek az optánskérdés tárgyalására s miután a román delegáció élén Titulescuval ragaszkodott ahhoz, hogy az optánsügyet is vonják be a jóvátételi kérdések komplexumába, a további tárgyalások ma délelőtt lehetetlenné váltak.

Titulescu és Ossuszky cseh delegátus kihallgatást kértek Briand-nál s közölték vele, hogy a magyar delegáció merevsége kizárja a békés megegyezés lehetőségét, ezzel pedig veszélyeztetni a Young-tervezet végleges elfogadását, mert Románia ezek után kénytelen azt visszautasítani.

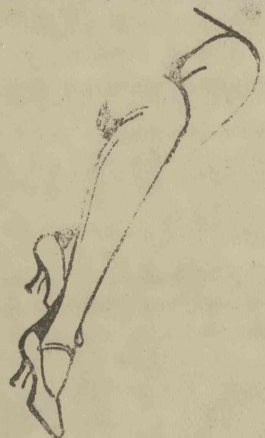
Magyarország csak a vegyes döntőbíró-ságot ismeri el illetékesnek az optáns-ügy rendezésére.

A párisi tárgyalások meghiúsulásával összefüggésben Szterényi József báró, az optáns-ügy legjobb ismerője, cikket közöl a „Pester Lloyd”-ban, amely határozott hangjával Európába szerte nagy feltűnést kelt.

Szterényi hangoztatja, hogy az egyedüli fórum, amely illetékes az optáns-ügy tárgyalására, a nemzetközi vegyes döntőbíró-ság és annak kell megoldania. Magyarországot a világ semmilyen hatalma sem kényszerítheti arra,

hogy más fórum illetékességét elismerje. Az optánsok magánhitelezők és nem birhatók rá arra, hogy lemondjanak jogos kártérítési igényeiről, viszont az ilyen teljesen magántermészetű követelések nem keverhetők össze az államok közötti általános tartozásokkal és el-lentartozásokkal.

Mindenki
ezt a harisnyát hordja:
MONICA

Főlerakat:

SOLAVICI
Str. Ltpscani 37
BUCUREȘTI

3:96

IRIS

petroleum gáz fűtő kályha, teljesen szagtalan, óránként egy lej értékű fogyasztás.
Pár perc alatt a legnagyobb szobát is teljesen átfűti, hordozható és teljesen veszélymentes.
Irodák-, üzletek- és privátházaknál nélkülözhetetlen.
Érje vételkényszer nélküli ingyenes bemutatását a saját otthonában.
Viszonteladók kérjenek árajánlatot.
Egyedüli képviselő és lerakat Brassó, Csik, Gyergyó és Háromszék megyére

COMERCIA

Brassó, Tehénpiac 4. — Telefon 211.

3353 Med. Univ.

Dr. Gruber

volt bécsi klinikai és szanatóriumi orvos
rendeléseit folytatja Bukarest I. Str. Pitagora No. 2.
(Vacaresti-sarok) 9-11, 2-3 és 5-7.

Specifikus rendelés Tüdő-, szerv-, vese-, hólyagbajok-, urogenitalis-, Rheuma és **női** betegeknek.

Legmodernebb electro-medico-therapiai felszerelés:
Röntgen-, Diatermia-, Quarz-, Elektroterapiák-, (Galvan-Farad) Villanyfürdők-, Electromosság, stb. stb.

Díjtalan rendelés szegényeknek hétfőn és pénteken.

Longines

9 GRANDS PRIX

**Elegáns
pontos**

MEGJELENT

A JÖVŐ TÁRSADALMA

Októberi száma.

Kivonat a gazdag tartalomból:

A ma írójának feladatai
Romániai tragédiák
Angolok, zsidók, arabok
Páneurópai veszedelem
Falu és város
Lunacsarszkij
Szalonpacifizmus
A demokrácia válsága
Lupény
Födolog a legalitás stb. stb.

Szemle rovat. — Széjlegyzetek. — Könyvekről és írásokról. — A szeminárium postája.

Előfizetési ára 150 lej egy félévre.

Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól
CLUJ, Strada Jurul Lacului 2.

Butoraink tartósságát garantálják

legmodernebbül berendezett szárítókink!
Ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és győződjön meg, hogy a legjobb butorokat legolcsóbban részletfizetésre is a

Székely & Réti Rt.

bulorgyárában vásárolhatja

Világmarkás zongorák és pianók nagy választékban!

Rajzainkkal utazónkat meghívásra kiküldjük!

Az Asíra-gyár három-száz munkást elbocsátott

Elkeseredés a munkásság körében a sztrájkutáni leépítés miatt

Arad, október 22.

Beszámolt a Brassói Lapok az aradi Asíra-gyári, nagy sztrájk végetértéről. A munkásság a legnagyobb nyugalommal vette fel a munkát. Egy rendőrségi jelentés során azonban egészen különös, nem a nyilvánosságnak szánt helyzetkép is napvilágra került. Az Asíra gyár igazgatósága koránt sem fogadta vissza sztrájkoló munkásait en-blokk, hanem kétségtelenül azzal a céllal, hogy a hasznosat egybekösse a szükségessé, mintegy 300 gyári alkalmazottat megfosztott kenyértől.

A gyár 1800 kollektív szerződéssel szegő-

dött munkásán kívül az üzem mintegy 300 segédmunkást — nagyrészt napszámost — foglalkoztatott, akik nem voltak tökéletesen rendezett szerződéssel szegődve. A gyár igazgatói most, hogy hasznát is lássák a 8 hetes sztrájk letörésének

ezt a 300 munkást egyszerűen nem vette vissza.

igy eszközölve a munkásság ellentállásával más vonalon lehetetlenné tett leépítést.

A munkásság természetesen felháborodással vette tudomásul a gyár vezetőségének ez irányú ténykedését s Aradon a 300 munkás kenyérfosztását nem tekintik lezárt ügynek.

Temesváron tovább folyik a munkásellenes hajsza

A rendőrség, mióta milliós sikkasztások gyanúja alatt él, egyremásra ledezi fel az összeesküvéseket

Temesvár, október 22.

Csak nemrégiben zajlott le Temesváron Románia első munkáspere, amelyben sortűz is szerepelt. — A nagy garral megindított pör alaposan összezsugorodott, nyílt tárgyaláson maga az ügyész ejtette el a vád legsúlyosabb pontjait.

A temesvári Egységes Szakszervezetek vezetősége hosszas utánjárás után megállapította, hogy a temesvári Munkás Otthon bezárása a törvényes formák mellőzésével, kizárólag a fő-ügyész szóbeli utasítására történt meg.

Mivel a temesvári Egységes Szakszervezetek feloszlására vonatkozó kérelmet elvetette a törvényszék s mivel az Otthon bezárása törvényes jogalap nélkül történt, a munkásság vezetői magánlakást béreltek s itt helyezték el a szakszervezeti irodát.

A temesvári rendőrség panamázó és fogolyagyonverő hatalmasai azonban menteni akarják magukat s erre a további „politikai érdemek” demonstrálása bizonyult legjobb módszernek. Jóformán nincsen nap, hogy a temesvári rendőrség ne leplezzen le „kommunista bűnszövetkezeteket”, merénylőket és forradalom-gyárosokat...

A közelmúlt napok egyikén

Toma komiszár öt felfegyverzett rendőr ki-

séretében berontott a magánlakásként szereplő szakszervezeti irodába s ki akarta venni az ott talált munkásokat. A tulbuzgó közrendvédő minden ügyészi, vagy vizsgálóbírói végzés nélkül igyekezett a hazát „megmenteni...”

Csupán a helyiségben tartózkodó munkásvezérek erőlyes, higgadt fellépések köszönhető, hogy a provokáció ez alkalommal nem sikerült.

A temesvári munkásság most hivatalos hatalommal való visszaélés, magánlakásértés címén feljelentette a fegyveres karhatalommal operáló komiszárt. A munkásság feljelentésében kimutatja, hogy hasonló fegyveres attackot

még csak véletlenül sem intéznek a nyíltan forradalmi jelszavakkal operáló és izgató liberálisok, a Vlad, Tepes liga, vagy a Cuzisták ellen.

Ha a temesvári rendőrségen még többet fognak sikkasztani, ha még sok embert vernek agyon a rendőrségi inkvizíciós kamrákban s ha még sokáig zsarolják a kitérő közrendeszek a prostituált nőket, el lehetünk készülve arra, hogy Temesvár nemcsak misztikus összeesküvésekkel, de újabb sortűzekkel is szolgálni fog Románia elképedt közvéleményének...

Szociálpolitika, az nem jó! De a duplafizetés, az jó!

Két helyről huzza a százezreket Stan Vidrighin, a CFR vezére

Temesvár, október 22.

Tegnap érdekes tárgyalások színhelye volt a temesvári városháza polgármesteri hivatala. Stan Vidrighin a C. F. R. nagyhatalmu vezérigazgatója, egyben a temesvári vízművek igazgatója, zártajtók mögött hosszas megbeszéléseket folytatott Domasneanu polgármesterrel.

A magas látogatásnak igen érdekes s bizonyos vonatkozásban szenzációs mellékzongái vannak. Stan Vidrighin, aki a leépítés keresztülhajszolásával kezdte meg működését, még ma is temesvári vízműigazgató s mint ilyen a legnagyobb önmegtartózkodással rendesen felveszi Temesvár kasszájából is fizetését,

mely évente mindössze 750 ezer lejre rug. Azt írta: önmegtartózkodással. S hisszük, hogy a vasutak krajeárosan szugori igazgatója csak önmegtartózkodása árán képes ekképpen megválni a temesváriak kasszáját.

Am mindenkor és mindenhol vannak profán embernek, akik sehogysem tudják becsülni az önmegtartózkodást. Ilyen embernek bizonyult Temesvárott Hollinegr Péter állandó választmányi tag. Hollinger terjedelmes beadványt terjesztett a temesvári állandó választmány elé, melyben

követeli, hogy Stan Vidrighin Cfr. vezérigazgatói kinevezésének dátumá-

tól fizesse vissza a várostól felvett fizetését

s hogy az általa kidolgozott csatornázási tervet haladéktalanul vizsgálja felül a város.

Hollinger igen érdekes indoklással támasztja alá beadványát. Kimutatja hogy Vidrighin tömegesen bocsátja el a Cfr. munkásait, leépíti a fizetéseket is, tehát érthetetlen és egyáltalán nem jogosult a temesvári 750 ezer lejhez való ragaszkodása.

A beadvány városszerte nagy viszhangot keltett s Vidrighin Stan sürgősnek tartotta, hogy a Cfr. milliói mellől leruccanjon Temesvárra

Domasneanu polgármester a tanácskozássok vegetértével sajtónyilatkozatot adott, a melyben elmondotta, hogy Stan Vidrighint még nem véglegesítették vezérigazgatói állásában. Amennyiben a véglegesítés megtörténik, Stan Vidrighin azonnal távozik a temesvári vízművektől: addig is azonban „kéthetesenként lejár Temesvárra munkáját elvégezni.”

A felvett fizetés visszafizetéséről azonban hallgat a fáma.

Temesváron most mindenki azon csodálkozik, hogy milyen önmegtartóztatásokra képesek egyes emberek. Vannak, akik ezt így képzelik el: Vidrighin Stan a spórolás nagymestere, a Cfr. alkalmazottak réme vizet prédikál és bort iszik....

Október 24

A Brassói Lapok panaszkönyve

Perelnünk kell a vasutat, hogy szerzett jogainkat respektálja

Kijátszák a szamosvölgyi vasut tisztviselőit

Kolozsvár, október 22.

Stan Vidrighin CFR. vezérigazgató rendeletileg beszüntette a vasuti tisztviselőknek és a vasuti nyugdíjasoknak eddig kijáró néhány szabad jegyet és az ugynevezett regijegyeket.

Hogy Vidrighin ur jó mérnök-e, azt nem kutatjuk, de hogy igazságos ember-e, ezt a kérdést ezenel feltesszük az igazságügyminiszter urnak, gondolkozzék felette addig is, amíg a nyugdíjas vasutasok által megindított mozgalom igazságot és emberi méltányosságot kereső akták eljutnak hozzá.

A CFR 7 év előtt kezelésébe vette az összes magánvasutakat, közte a Szamosvölgyi vasutat is. Az elmúlt 7 év alatt a vasut tulajdonosai egy bani kártalanítást sem kaptak, noha

a CFR ezen vasútvonalról évente circa 200 milliót vételezett be.

A CFR ezen vasut személyzetét kényszerítette, hogy maradjon továbbra is szolgálatban, hiszen ezek nélkül nem is tudta volna az átvételt keresztül vinni. Hogy mégis valamennyire megnyugtassa a személyzetet, megígérte, hogy szerzett jogait respektálni fogja.

Es most a szamosvölgyi vasut nyugdíjasai máról holnapra arra ébredtek fel, hogy egy cezaromániában szenvedő ur 30-40 évi szolgálattal kiérdemelt kicsi jegykedvezményüket is megvonta még azon a vonalon is, amely tulajdonképpen ma még nem is az államé, hiszen még nem váltotta meg.

Mit gondol Vidrighin ur, hogy ez a pár száz nyugdíjas szamosvölgyi vasutas csak úgy szó nélkül fog ebbe a jogfosztásba belenyugodni? A szamosvölgyi vasut nyugdíjasai már több ízben kérelmeztek sérelmeik orvoslását, sajnos ez ideig még csak választ sem kaptak sehonnan. Vidrighin ur lelketlen bánásmódja a végsőkéig elkeseredett nyugdíjasokat oda-kényszerítette, hogy a bíróságnál keressenek védelmet. Nem tartjuk kizártnak, hogy a CFR nyugdíjasok is hasonlóképpen fognak eljárni. Mindenestre egy monstre per lesz belőle, mely nem fog a CFR di-csőségére válni.

A CFR nyugdíjasok között is megindult bizonyos mozgalom, amely ki fogja mutatni, hogy éppen Vidrighin ur a legbalkezesebb az összes eddigi CFR direktorok között.

Miért éppen ő lett a vasut reorganizálásával megbízva, mikor nem vasutas? Miért nem azok az igazi vasuti szakmérnökök? Ha csak annyit tudott eddig produkálni, hogy az amugy is gyengén fizetett személyzet járandóságait nyirbálta meg, ezzel igazán nem fogja a CFR vasutat az óhajtott nyugati nivóra emelni. Nem, ahhoz egyéb is kell. Basáskodással még senki sem ért el világraszóló eredményeket, még a vasutnál sem.

Akik ismerik a vasuti szolgálat csinját-binját, tudják, hogy éppen a legjobban fizető vasutársaságok produkáltak mindenkor a legszebb eredményeket. Munkakedvet, hűséget, ambíciót nem ilyen Vidrighin-féle rendeletekkel lehet a tisztviselőkben fejleszteni. Még mindig megbosszulta magát az ilyen szüklátókörü politika.

S. Gy. nyug. CFR. felügyelő.

Felragadott egy dorongot, azzal vert ki a műhelyből

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Alulírott 1929 május 12-én patkolókovácsi minőségben nyertem alkalmazást a szombatfalvi méntelepen. Alig néhány napra rá a méntelep igazgatója parancsba adta ki, hogy az összes alkalmazottaknak a rendes munkaidőn túl is dolgoznunk kell, mert nemsokára lóversenyt rendeznek, amelyre inspektor urak és előkelő külföldi vendégek érkeznek. Két hónapig mindennap 12-13 órát dolgoztunk, vagyis körülbelül 100 túlórárt dolgoztattak velünk. Voltak, akik azt emlegették, hogy a munkatöbbletért fejkenként 500 lej jutalmat kapunk a lóverseny lezajlása után. A jutalom

Olcso és kitünő minőségű
Zongorák és pianinók
részletre is
TRISKA cégnél.

Október 24

azonban elmaradt, s mindössze fejkenként 1-1 deci bort kaptunk.

Az igazgatónk orosz ember. A magyarokat gyűlöli és egymásután üldözi ki a méntelepről. Amikor Gergely Lajos szombatfalvi kovácsot kiüldözte, a mellét verve kiabálta, hogy a méntelepen ő a miniszter

s azt csinál, amit akar. Be is hozta valami orosz ismerőst főkovácsnak. Ez az új főkovács nemrég alaposan elvert engem és ráadásul ki is üldözött a telepről. Átmentem ugyanis a szomszédos Voilára, az éjszakát ott töltöttem s másnap kissé későn ébredve, nem értem idejében vissza a méntelepre. Késtem másfél órát. Az új főkovács dühöngve fogadott, de én azt feleltem, hogy a másfél órák késést a száz pöttya túlóráért tudják be nekem. Ő azonban fel-

Ahol a csendőrnél krumplival kell igazolni...

Tisztelt Szerkesztőség!

A napokban — székéren utazván — a dormanestii csendőrmester és kísérelője felszólítottak igazolásra. A szekertábla rendben volt, az igazolványainkat is felmutattuk. A csendőrmester ur azonban ezzel nem elégedett meg, hanem azt követelte, hogy adjunk neki 200 kg. krumplit, mert addig nem enged szabadon. Később már megelégedett volna 40 kgr. krumplival is. Azt sem kapta meg, illetőleg

ragadott egy dorongot és azzal vert ki a műhelyből. Panaszra mentem az igazgatóhoz, aki felmondás nélkül elbocsájtott, azzal az indoklással, hogy ő büntetni nem szeret.

Sérüléseimről orvosi látletet vetettem föl és bűnvádi feljelentést adtam be a göromba orosz főkovácsmester ellen. Az állásomat azonban csufosan elvesztettem és senki sem tud utbaigazítást adni arra vonatkozólag, mit kell tennem, hogy az állásomat ismét visszanyerhessem?

László István, Voila. (Fogaras m).

nem adtuk le a zsákot a mejelölt vendéglőben.

Miután tudomásunk szerint Romániában hivatalos személyek előtt nem krumplival kell igazolnunk magunkat, a dormanestii csendőrmester új igazoltatási eljárását ezen az uton hozzuk a csikszeredai csendőrpáncsnokság szíves tudomására, megfelelő intézkedést kérve.

Tisztelettel: Aláírás.

Halálos ítéletet hozott az iglói esküdtbíróság egy ember fölött, aki sajnálatból megölte beteg feleségét és neveltleányát

Wodehnal irodasegédtsízt megrázó családi tragédiája — A kettős
gyilkosság után öngyilkos akart lenni a terhelt bűnös

Igló, október 22.

Az iglói esküdtszék két napon át tárgyalta a legszelebb nyilvánosság érdeklődése mellett egy nem mindennapi esetet. A vádlottak padján Wodehnal József 38 éves irodasegédtsízt ült kettős gyilkosság vádjával terhelt.

Wodehnal József és felesége néhány évvel ezelőtt örökbe fogadta Mendl Libusát, egy elhalálozott távoli rokon 11 éves kisleányát.

A kis Libusa epileptikus volt. s rohamai nevelőszüleinél mindig nagy sajnálatot váltottak ki.

Két évvel ezelőtt kinzó asztmában megbetegedett az asszony is,

ugy, hogy a Wodehnal-házban a betegség ütötte fel tanyáját. Wodehnal ez a legnagyobb mértékben lesújtotta s így törént, hogy amidőn felesége és neveltleánya mult év március 10-én aludni tértek, a férfi a konyhába magára maradt s elgondolkozva a kettős csapás felett, amely a családi életet érte, egyszerre

arra a gondolatra jutott, hogy legjobb volna meghalni.

Mindinkább beleélte magát az önkéntes halál gondolatába, de aztán eszébe jutott, hogy felesége és a kis Libusa a legszörnyűbb nyomort szenvedné el, ha magukra hagyná őket. Ezért elhatározta, hogy

előbb a családdal végez s aztán maga is megöli az életét.

Elhatározását tett követte, baltát ragadott, be-ment a hálószobába s

néhány csapással feleségét és a kisleányt agyonütötte.

Majd visszatért a konyhába, előkeresett egy nagy konyhakést, és

kétszer mellbe döfte magát.

Ájulásba esett, de hamarosan magához tért, s ismét a kés után nyult, de már nem volt annyi ereje, hogy azt újból a mellébe szurja. Az életöszön visszatért bele s a férfi kiáltozni kezdett a szomszédok után. A szomszédok rövidesen összefutottak a lakásban, de a hatalmas vértócsák közepette már csak két halottat s egy súlyos sebesültet találtak.

Wodehnal hosszabb idő után fölépült sebeiből s az államügyészség fogházába szállították

el. Az iglói esküdtszék most foglalkozott ügyével s a tárgyaláson Wodehnal nyugodtan és apatikusan adta elő a kettős gyilkosság lefolyását. Tettének okául azt hozta fel, hogy

a szörnyű büntettet felesége és neveltleánya iránti sajnálatból követte el.

Azt mondta, hogy már nem tudta nézni kettőjük szenvedését s ezért akart véget vetni kínjainak, hogy azután maga is kövesse őket a halálba.

A tárgyaláson felolvasták a törvényszéki orvosszakértők szakvéleményét is, amely szerint

Wodehnal terhelt családból származik s a vizsgálat folyamán elmekórházi megfigyelés alatt is állott.

Az orvosszakértő szerint azonban Wodehnal terheltsége és szellemi alacsonyrendűsége ellenére tettéért felelős.

Az esküdték az elébük terjesztett kérdésekre igenlő választ adtak és

verdictükben bűnösnek mondták ki Wodehnal Józsefet kettős gyilkosság büntetében. A terhelt verdict alapján a bíróság Wodehnal Józsefet halálra ítélte.

Wodehnal védője semmiségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ

Ma kedden fut utoljára

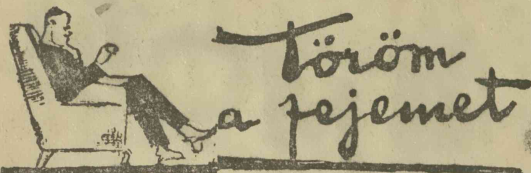
ASPHALT

Szerda, csütörtök, péntek

A VADIGAZSÁG

A tőszerepben: RIN-TIN-TN (Nagy Péter) Ez a kúya minden eddigi látott kutyaszereplőt felülmúl. Bárcsak alkalomával ez a kúya megdöglött, két újmet készítenék vele. **"A néma vadó"** és **"A vadigazság"** a néma vadó évekkel ezelőtt futott. Most újból alkalom kívánczok utoljára gyönyörködni ennek a csodálatosan idomított állatnak a játékában.

HIREK

Jorgára állítólag meaharagudott a pártja amiatt, hogy kormánytámogató politikát folytat.

Nem is tudtuk, hogy pártja van.

A temesvári rendőrség erkölcsrendészeti osztályát is felfüggesztették. — Sulyos erkölcselenségeket és rendtelenségeket követtek el.

A temesvári rendőrség, amely most különösen aktuális, merénylőt fogott, akiről kiderült, hogy csak köztársaságos.

Romániai politikussá akarja magát bizonyítani kikepezni. Csak ennyiben nevezhető szegény merénylőnek.

A kormány megünnepli uralomrajutásának egyéves évfordulóját. Nem volna okosabb hallgatni róla, hogy már egy éve?

Mai cselédek.

Nagysága: Mondja Juci, hogyan történhetett az meg, hogy egy férfit láttam a konyhában?

Juci: Hogyan? Bizonyára leskelődni tetszett.

— Egy jegyző is tagja volt a tordai rablóbandának. Kolozsvárról jelentí tudósítónk: A Marosújváron és Tordán letartóztatott máramaroszi postarablók bűnlístájának összeállításán lázas erővel dolgoznak a tordai ügyészségen. A nyomozás kiegészítése érdekében Hatieganu kolozsvári rendőrkvesztor utasítására Dragici rendőrigazgató és egy detektív különítmény Tordára utazott. — A tordai rendőrség egyébként letartóztatta Csepreghy Aladár alsóféhérmegyei jegyzőt is, akiről kiderült, hogy aktív tagja volt az előkelő bünszövetkezetnek.

— Szívszélhűdést kapott a Tuka-pör nyomozója. Pozsonyból jelentik: Szlavicsék Károly rendőrigazgató szívszélhűdésben meghalt. Szlavicsék a háboru alatt a prágai rendőrség politikai osztályának volt a főnöke és ebben a minőségében letartóztatta Kramart, Kiofacot és a csehek legismertebb politikusait. A mai Csehszlovákia megalakulásakor a csehek Pozsonyba helyezték és itt ő folytatta le a Tuka-pör nyomozását. Vértel rendőr volt, aki kutyamódra szolgálta mindenkor gazdáját. A háboru alatt Ferenc Józséfet, a háboru után Massarykot.

— Nincs tankönyv. Romániában nemcsak dohány, hanem tankönyv monopólium is van. Egyedül a Cartea Romaneasca című intézménynek van koncessziója arra, hogy tankönyveket készítsen és konkurrencia-mentesen tizhesse ezt az ipart. Ebben a kényelmes helyzetben nem nagyon igyekeztek a könyvellátással s most, öt héttel a tanítás megkezdése után a tanulók könyv nélkül vannak a legtöbb iskolában. Itt volna az ideje, hogy megszüntessék az effajta privilégiumokat.

— Briandot is meg akarta gyilkolni a sovinszta francia földbirtokos. Párisból jelentik: A franciák újra felálgoló gyűlölete a németek ellen, — amint tegnap részletesen megírtuk, — véres merényletben robbant ki. Egy Grapin nevű 50 éves földbirtokos revolverrel mellbelőtte Dumain francia képviselőt, a ki egyik lelkes híve volt a Rajna-vidék kiűritésének. Grapin kihallgatása alkalmával cínfukusan beismerte, hogy leckét akart szolgáltatni azoknak, akik nemzetellenes politikát csinálnak és a revolverdörrenés mementó akart lenni azok számára, akik a német-barátságot el akarják mélyíteni. Grapin töredelmes vallomását ujjab beismeréssel egészítette ki. Elmondta, hogy a locarnói megegyezés után magát Briand miniszterelnököt is meg akarta gyilkolni. Még akkor megvásárolta revolverét és Briandot végigkísérte hazafelé vezető útjában, de a rendőrközegek miatt nem tudott a közelébe férközni. Hangoztatta, hogy a merényletet egyedül tervezte, nincsenek bűntársai, de meggyőződése szerint mögötte áll a francia közvéleménynek tulnyomó része, azok, akik a németek bűneit nem hajlandók olyan könnyen megbocsátani.

★ A sepsiszentgyörgyi ref. Székely Mikó-kollégium leánygimnáziumában 1929. november 1-én szaképzett tanárú vezetése alatt 6 hetes ipari tanfolyam nyílik meg, amelyben a jelentkezők a fehérnemű varrásban, szabásban és a lámpaernyő készítésben nyernek megfelelő oktatást. A tandíj 400 lej. A leánygimnázium internátusában havi 1200 lejért a növendékek ellátást kaphatnak. Bővebb felvilágosítást ad az intézet igazgatósága.

— Betörő egyetemet lepleztek le Prágában. Prágából jelentik: A nagy városok rendőrsége régen tisztában van azzal, hogy a betörés tudománya is folytonos fejlődésben van és a nagystíliú betörők nemcsak ismerik, hanem a gyakorlatban is alkalmazzák a legmodernebb technikai vívmányokat. Az igazi betörő nemcsak kiváló elektrotechnikus, hanem vegyész és mérnök, sőt nem utolsósorban pszichológus is. — Minderről most alaposan meggyőződhetett a prágai rendőrség, amely leplezte a betörés magas iskoláját, ahol a tanítványok valóságban egyetemi képesítést nyertek. Hosszas megfigyelés után elfogtak két betörőt, akiknek lakásán valóságos tudományos könyvtárt fedeztek fel. A szakkönyvek egész légiója volt itt, amelyek a páncélszekrények építéséről, az acéolvastásról, a különböző vegyi eljárásokról, az oxigénláng előállításáról és hasonló jókról tartalmaztak hasznos felvilágításokat. A könyvtárterem mellett volt a tanterem, szabályszerű tanfelszereléssel. A falak különböző zártípusokat ábrázoltak. Kiderült, hogy ebben a jól felszerelt iskolában a betörő ifjúság rendszeres oktatásban részesült és alapos kiképzést kapott. Az iskola természetesen most szünetel mindaddig, amíg a tanár urak kiszabadulnak.

— Pteancu vezérfelügyelő elégedetlen a tanárok vizsgájával. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Pteancu Sándor, erdélyi közoktatásügyi vezérfelügyelő ma utazott Bukarestbe, hogy a közoktatásügyi minisztériumnak jelentést tegyen a kisebbségi tanárok nyelv-vizsgájának eredményéről. Elutazása előtt a Brassói Lapok munkatársának a következő nyilatkozatot tette: Öszintén bevallva, a vizsgák eredményétől sokkal többet vártam. A vizsga eredményéről nem szólhatok semmit, de annyit mégis közölhetek, hogy azok, akik ezen a vizsgán nem mentek át, 1930-ban még utólagra előállhatnak vizsgára. Kolozsváron 127 kisebbségi tanár jelentkezett, de csak 81 állott vizsgára. Jelentkezett még öt olyan tanár is, akik pótvizsgát tettek. Ezzel már át is mentek. Az írásbeli vizsgák két tézise a következő volt: Ki a legkedvesebb román írója? A román irodalom helyzetképe az

1848-iki forradalom idején. A vizsgázók ezen kívül még nyelvelméleti, irodalmi kérdésekre feleltek és bemutatták jártasságukat a napi témák megvitatásában is. Az írásbeli és a szóbeli vizsgálatok eredmények középárányosa dönti el, hogy a vizsgázók átmentek-e. Erről különben minden érdekeltet a minisztérium értesít.

— Clemenceau állapota újra válságos. Párisból jelentik: Clemenceau, volt franc'a miniszterelnök, a ki hetekkel ezelőtt aggasztóan megbetegedett, de aztán jobban lett, most újra ágyának esett és állapotát ismét válságosnak tartják az orvosok. Clemenceau a multkori felépülése után a bretagnei tengerparton pihent és ott gunyolódott az újságírókkal, akik hamarabb akarták eltemetni, mintsem emlékiratait befejezte volna. Most újra Párisban fekszik a tigris, állandóan orvosoktól körülvéve, akik között egyik unokája is ott van. A környezete tagadja és titkolja a válságot, de az a körülmény, hogy a szív működés gyöngesége ellen oxigénbelegzést és kámforinjekciókat alkalmaznak, s hogy fiát és a család többi tagját sürgősen a betegágyhoz hívták, bizonyosága az állapot válságos voltának. Egyébként Mandel képviselő is, Clemenceau bizalmasa, egy látogatás után kijelentette az újságíróknak, hogy Clemenceau nagyon rossz szul van, s ha nem órái, hát a napjai meg vannak számlálva.

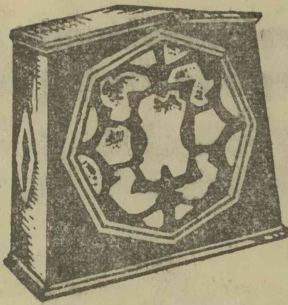
— Január elsején megkezdődik a tisztviselők leépítése. Bukarestből jelentik: A miniszterelnökségen elkészítették azt a szabályzatot, mely az állami tisztviselőknek az inkadrálisáról szól. A szabályzat szerint mindazokat a tisztviselőket, akik elérték az 57-dik életévüket, vagy harminc évet szolgáltak, nyugdíjazzák. A szabályzatot közlik a központi nyugdíjpénztárral is, úgy, hogy az már 1930. január elsején életbelép. Azok az állami tisztviselők, akik kívül maradnak a kereteken, megtarthatják szerzett jogaikat és mint tartalék szerepelnek tovább. Ez a kényszer-nyugdíjazás egyet jelent az állami tisztviselői kar leépítésével.

AMPLION

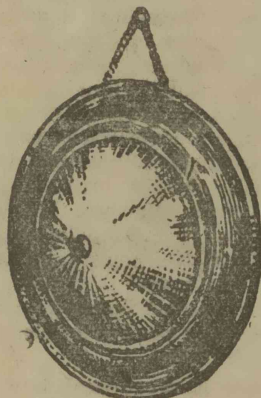
erős,
tisztá
hangu,
elegáns

hangszórók

felülállanak minden konkurenciának.

Ac 25 Lei 1800

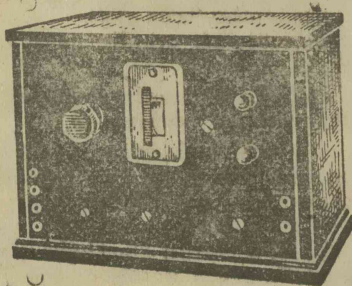
Ac 2 Lei 800

BALTIC RADIO KÉSZÜLÉKEK

BE 3 BABY

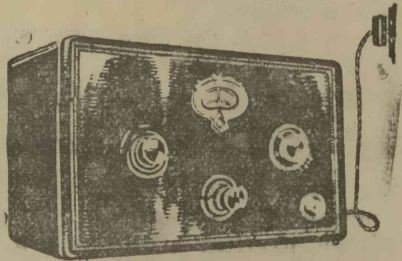
a három lámpás készülék 200—2000 m. hullámhosszra, tekercs váltás nélkül. Egyetlen kapcsolóval kezelhető. Hangszóróval tisztán viszszaadja az európai leadó állomásokat.

Ara lámpákkal együtt Lei 2760

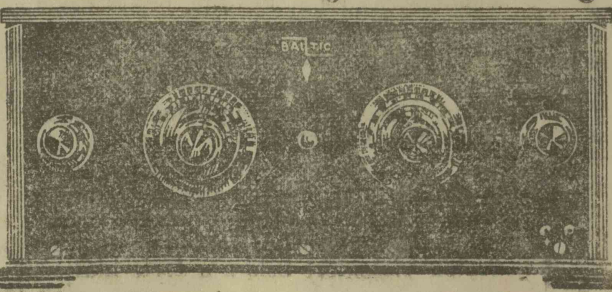
K23 és K24 készülékek

3 és 4 lámpával. Akkumulátorok nélkül. Közvetlen elem nélkül, közvetlenül a világitási villanyhálóba kapcsolható (egyenáram vagy váltóáram). 3 lámpás készülék ára Lei 9750
4 lámpás készülék ára Lei 13.200

SUPERHETERODINE K25

5 lámpás készülék, árnyékolt rácsu és három rácsu lámpákkal, keret antennával, hangszóróban viszszaadja az európai állomásokat, ára Lei 12.000

Vezérképvislet:

ENERGIA S. A. R. București, Bd. Brătianu 11.

— Panaszok a nagykárolyi ideiglenes bizottság ellen. Tudósítónk jelenti: A nagykárolyi interimár bizottság kinevezése alkalmával itt is hangsúlyozták az illetékesek, hogy az új bizottság nem fog pártérdekeket szolgálni. Ennek dacára a bizottság egymásután foganatosítja az olyan intézkedéseket, amelyeknek nyilvánvalóan pártérmek megjutalmazása az egyetlen magyarázata. 25 éves tisztviselőket degradálnak és fontos pozíciókba fiatal nemzeti pártiakat delegálnak. Furesán járnak el a községi választások előkészítésénél is, a választási listákat itt sem lehetett megtekinteni. Nagykároly lakossága élénk bizalmatlansággal kíséri a jelenlegi városi urak nem tulajdonképpen szimpatikus működését.

★ Dr. Kovásznai Gábor, Sepsiszentgyörgy város volt polgármestere, ügyvédi irodát nyitott.

— Nem az ütés volt erős, hanem a koponya volt gyenge. Olmützből jelentik: A fogház udvarán Frantisek Rudolf fegyenc egyetlen ökölcsapással agyonütötte Böhm Rudolf nevű fegyencét, aki két nap múlva szabadult volna. Az esküdtszék most felmentette Frantiseket, azzal az indoklással, hogy nem az ütés volt erős, hanem az áldozat koponyája volt nagyon gyenge.

— A népbiztos öccse váltót hamisított. A vizsgálóbíró a vádtanács elé utasította Litvinov Savelli, Litvinov népbiztos öccsének ügyét, aki büntetésével együtt többmillió váltót írt alá. Litvinov a váltókat, mint kereskedelmi attasé szignálta, holott erre, mint kiderült, semmi jogosultsága sem volt.

— Megszökött két gyilkos a nagyenyedi fogházból. Dévai tudósítónk jelenti: A múlt héten a nagyenyedi börtönből két 10—10 évre elítélt rablőgyilkos megszökött. A körözött rablók közül a dévai csendőrségnek sikerült az egyiket a kudzsiri havasokban éjjel körülkeríteni és elfogni. Bodea György, a letartóztatott rabló, — aki a havasokban pásztornak állt be. — aztán elárulta, hogy a másik társa a szülőfalujába menekült. A dévai csendőrség azonnal értesítette a krassószörénymegyei csendőrséget és sikerült a másik rablót is, még mielőtt szülőfalujába ért volna, letartóztatni. A szökevényeket az enyedi fogházba szállították vissza.

★ Asszonyok bolondja. A Thália műkedvelő egyesület folyó évi október hó 26-án este 8 órakor szombaton, a Redoute összes helyiségeiben táncol egybekötött műsoros estélyt tart, mely alkalmából színre kerül: Az asszonyok bolondja, operett 3 felvonásban. Ezt a bájos operettet brassói színház még nem játszotta s így mint újdonságot mutatja be az egyesület. Rendező: Szántó Lajos, ki a címszerepet játssza. Főszereplők: Kovács Etus, Markus Irén, Vajner Sándor, Balogh Mihály, a város legjobb műkedvelői. Jegyek elővételben kaphatók dr. Balogh J. üzletében. Kolostor-u. 29. sz.

— A fogarasi Magyar Dalárda, a zernesti református Dalkörrel karöltve fog dalestélyt rendezni Zernesten, a község háza termében 1929. október hó 26-án, szombaton. Az érdeklődők figyelmét már jóelőre felhívjuk e szépnek ígérkező dalestélyre.

Influenza

torokgyulladás
és meghülés ellen véd a

Panflavin-
PASZTILLA

— Temetést tartottak esküvő helyett. Tudósítónk jelenti: Buzdelca János segesvári soffőr esküvője tegnapra volt kitűzve, együtt volt már a násznép is és csak az örömapa érkezését várták. Az örömapa meg is érkezett és ahogy átlépte a lakodalmas ház küszöbét, összeesett és meghalt. A lakodalmat elhalasztották, — egyelőre temetést rendez a szerencsétlen vőlegény.

— 33 évre és 8 hónapra ítélte a felebbezési bíróság Radics gyilkosát. Belgrádból jelentik: A felebbezési bíróság most tárgyalta Raics Punisa, volt szerb képviselő ügyét, aki, mint ismeretes, nyílt tülsen lőtte le Radicsot, a horvátok vezérét és még két képviselőt. A felebbezési bíróság a törvényszék által kirott 64 év és 4 hónap helyett, az összbüntetést 33 év és 8 hónapban állapította meg.

A hét legérdekesebb képei

Batról jobbra: 1. MANUHA RT Margit cseléd leány emlékére, aki saját életét áldozta fel, hogy a rábizott két gyermeket megmentse. Bécsben emlékművet állítottak fel a GRASSER berlini hölgyfodrász, aki a képen látható frizúrával a világ bajnoki címet nyerte el. 3. ZIZI LAMBRINO, Károly ex-herceg első felesége és fiacskája: Lambrino asszony Károly ellen 10 millió frankos gyermektartási pórt indított Párisban. 4. NADIR KHAN, az új afganisztáni uralkodó, teljes díszben.

★ Tudja Ön, hogy az ismert Aspirin-tabletták, 1895-ben, a beható kísérletek után, kerültek forgalomba és immár 33 éve segítők az emberiségnek. a „hűléses betegségek” ellen vívott harcban? Minden hűléses tünetnél, úgy mint influenzánál, spanyolnáhánál, csúznál, közsűvénynél, isisáznál ma már az egész világ Aszpirin-tablettákat szed, az eredeti csomagolásban, a „Bayer-kereszttel”.

— A dévai vámhivatalnak nincs elvámolni valója. Tudósítónk jelenti: Két hónappal ezelőtt kezdte meg a dévai vámhivatal működését, de a kereskedők részére küldött postacsomagokat még mindig Aradon, Nagyváradon és Szatmáron vámolják. A dévai Kereskedelmi és Iparkamara felterjesztést intézett illetékes helyre, hogy ezt a lehetetlen helyzetet szüntessék meg. Egyelőre késik az intézkedés. Lehet, hogy úgy oldják majd meg a kérdést, hogy a szatmári kereskedők csomagjait a dévai vámhivatalhoz fogják irányítani.

★ Eljegyzés. Csuha Irénke Brassó és Molnas Endre Szatmár, jegyesek.

— Meghalt Radoszlavov, volt bolgár miniszterelnök, aki az ántántnak megüzente a háborút. Berlinből jelentik: A világháború történetének egyik nevezetes alakja hunyt el hétfőn 71 éves korában Berlinben: Radoszlavov Vaszilje, volt bolgár miniszterelnök. Radoszlavov volt az, aki Kóburg Ferdinánd királytól buzditva és támogatva, 1915. október havában kieroszakolta, hogy az addig semleges és habozó Bulgária csatlakozzék a központi hatalmakhoz. — A háború elvesztésével Radoszlavov megbukott, szántúzetbe ment és mint emigráns halt meg most Berlinben.

— Kerozen injekciókkal gyógyítják a rákot. Wellingtonból jelentik: Az egyik újzealandi kórházban sikeres kísérleteket végeztek a rákbetegségnek forró Kerozen-injekciókkal való gyógyítására. A gyógymód fájdalmas, de állítólag eredménnyel jár.

★ Dr. M. Strul-Antal volt berlini egyetemi tanársegéd, gége-, orr-, fül-speciálista rendelőjét Str. Apollodor 43 alól Strada Armenească 20 (Colț Rafael) alá helyezte át.

— A leomló szikla agyonzúzta az autó utasait. Szarajevóból jelentik: Szarajevó és Mostár között Conyita község közelében szikla omlott le és az országútra zuhant. Egy arra haladó autó az utolsó pillanatban fékezett, de mire az utról visszafordult volna, egy második szikla zuhant le és mind a gépkocsit, mind az utasait pozdorjává zúzta.

— Weisz Ilona zongoraestje. Weisz Ilona zongoraművész, a romániai zenei élet egyik legkiválóbb reprezentánsa, november 3-án, a Honterus-aulában hangversenyt ad. Weisz Ilona, akinek szereplése mindenkor eseményszámba megy, ezúttal különösen szép műsort állított össze és nincs kétségünk aziránt, hogy a brassói zenekedvelők csúttal is nagy érdeklődéssel fogják honorálni Weisz Ilona kiváló képességét és finom művészetét. Jegyeket a Zeitschriftentzentrale (Kolostor-utca 24.) árul.

— Egy házaspár drámája. Budapestről jelentik: Hevesi János 61 éves gépész ma hajnali négy órakor a vele egyidős felesége álmában lúgkövel leöntötte, majd ő maga mérget ivott. A férj borzalmas sebeket szenvedett, s az asszony is haldoklik. A tragédia oka ismeretlen, mert egyiket sem lehetett kihallgatni.

A Modern Mozdó közleményei:

Kedden, szerdán és csütörtökön fut

Proper Merimél világhírű novellája 12 fejezetben:

CARMEN:

DOLORES DEL RIO

VICTOR MC LAGLEN

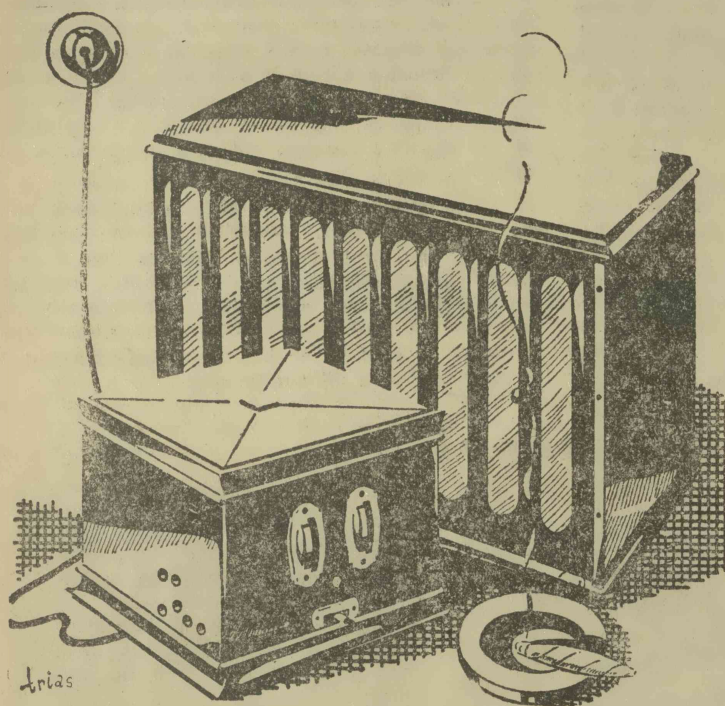
HOTEL ESPLANADE

Telefon: 326—2, 377—6, 377—35. 14761

Bukarest I. — Bd. Academiei 8 sz.

A város központjában Vezetés svájci minta szerint. Elsőrangú ház. — Lift. — Villanyjelzés. — Telefon a szobában. — Központi fűtés. — Szobák fürdővel. — Meleg és hideg víz a nap bármely órájában. — Safes.

Minden a világító hálózatból!

Minden rádióüzletben kapható!

Póteszközök nélkül!

Legegyszerűbb kezelés!

Arcolette 3 W + Arcophon 3

Minden rádióüzletben kapható!

Gergely, Kiss Ferenc szabó, Albu Domika, id. Igyártó Károly, Cseh Imre, Farkas Péter, Nagy Károly, Deák Béláné, Deák Elekné, Csoma Lajos alsó, Bajkó Márton, Kiss Bálint, Deák György, Geiger Dávid, Albu József B. A., özv. Beczassy Józsefné, Gál István, özv. Orbán Elekné, Koréh Ferencné (még 1 véka buza), Ráduly Andrásné, Deák János, Kocsis Bálint, Boldizsár József, Albu János, Kiss Ferencné molnár, Kelemen Andrásné, Asztalos András, id. Tamás Lajos, özv. Albu Samuné, Nyárádi Gerőné, Bitai Rózsik, Földes Lajos, Alecse Neguescu, Lázár Miklós, Kónya Károly szabó, Domokos András, Márkos András, Antal Sándor, Kiss Albert, Orbán Albert, Csorja István, Csoma Sándor gépész, Molnár József, Vas György, Székely Béla asztalos, Szabity Sándor, Fazakas Ferenc, Elekes Samu, Földes Ferenc, Bagoly András, Antal Ilus és Ágnes, Antal József asztalos, Bagoly Samu, Csoma József Kónya Antal, Antal Mózes, Csekme Albert, Földes Mihály, Kónya Lajos kovács, Antal Ágnes Károlyé, Molnár Ferenc, Albu Ferenc, Kiss Kyörgyné, Székely Ida, Albu József, Bálint Sándor, Bagoly Ferenc, Kocsis Antal, Kiss Tamásné, Székely László, János Albert, özv. Demeter Andrásné, Szabó József kereskedő, Deák József kereskedő, Földes Miklós, Kertész Zsigmond, Csoma József alsó, Kelemen József, Kiss Elekné, Csoma Ferenc, Csoma Sámuel, ifj. Kónya József, Bagoly Géza, Kónya György, Szóts Károly, Mátyás Károlyné, Bagoly Ferenc Ferencé, Kocsis Miklós, Vas Imre, Veres János kereskedő, Kelemen Gergely, Szász Ferenc cipész, Székely Miklós, Orbán József, Földes György Mózesé, Csutak Salamonné, Dávid Zsuzsa, Antal Árpád, Zaharia Olteanu, Tóth Albert, Ferenc Józsefné, Kovács Imre, Igyártó Juliska, Deák Benedek, Deák Józka, Sinka Samu, Kocsis Béla, Cseh Ferenc, Csoma István, Nagy András, Marozsán Bálint, Csoma Barabás, özv. Horgasné, Molnár József kádár, Biszak József, Albu Mózes rendőr, Teleki Ferenc, Molnár Benedek, Vendég Ferencné, Tóth Mózes, Csoma Sámuel Rab Bálint, Barabás József, Rab Tamásné, Antal Sámuel, Magos Kozma, Gheorghe Popovici, Ráduly Ferenc szabó, özv. Bodó Sándorné, Csorja Anna, Barabás György ács, Hanzi János, Veres Mária, ifj. Molnár János, Jeremia Boda, Mihályfalvi Gábor, Antal Ferenc, Török Sámuel, ifj. Bagoly András, Joós Elek, Barabás Antal, Kocsis József, Szabó Ferenc alsó, Csoma Imre, Kónya Ferenc, Kónya József (Csoma), Földes Zsigmond, Antal Benedek, özv. Kolozsi Andrásné, Molnár József cipész, Olosz Sándor, Izsák József, ifj. Barabás József, Török Sándor, Varga Sándor, id. Asztalos Tamás, Rab György, Kis Ferenc, Rémán József, Szegeti Ferenc, id. Zsidó Lázár, Antal zsef, Suika Tamás, Asztalos Imréné, Szász Józsefné.

TELEFUNKEN

A legrégebbi tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

Homoródszentpál Csikszenltamásért

Az unitárius egyházközség, a Fogyasztási Szövetkezet és az Unitárius Nőegylet egyaránt kivették részüket a munkából

Brassó, október 22.

A csikszenltamási tüzkárosult székelyek felségélyezésére indított gyűjtési akciónk során legújabbán a következő adományok folytak be.

Joó Dénesné Lupény 100, Rátz Mózes ny. városi pénztáros Fogaras 200, Ince Sándor Kőzépajta 100, A homoródszentpáli unitárius egyházközség gyűjtése: Homoródszentpáli unitárius egyházközség az őszi urvacsorai persely pénz 1247, Homoródszentpáli Fogyasztási Szövetkezet 2000, Homoródszentpáli unitárius nőegylet pénzgyűjtése 506, összesen 5253 lej, ebből a portó levonva 75, befolyt összeg 5680 lej. 240. sz. lapunkban kimutatva 425.149 lej. A mai kimutatásunkban 6080 lej. Eddigi gyűjtésünk összege 451.229 lej.

A homoródszentpáliak természetben adakoztak 10,5 véka búzát, 6 véka törökbuzát és 40 darab fehérneműt. Ezeknek elszállítását Pop M. Gábor vállalta díjtalanul.

Zágon község adományainak részletezése: Természetben adakoztak: Izsák Mária, Koréh Ferencné, Székely Domokos, ifj. Székely Ferenc, Rab Sámuel, Nagy Ambrus, Székely Józsefné gombos, Andok Istvánné, Albu Gyula, özv. Baka Antalné, Csoja Bálintné, Rab Károly, Rab Imréné, Fazakas József csorja, Mándel Józsefné sz. Csoma Ágnes, Török Miklósné, Szabó László, Székely József Andrásé, Demeter Albert, Kiss Istvánné, özv. Albu Lajosné, Csoma György Istváné, Kovács Imre, Elekes Györgyné és Miklósné, ifj. Albu János, Deák Tamás, Barabás György mészáros, Molnár Ferenc, özv. Kertész Sámuelné, Rab András, Bitai Mózes, Kis András, Bitai Lajos, Rab Ferenc, Székely Ferenc v. bírő, Sinka Ferenc, özv. Szombathy Istvánné, Imreh János, Gazda István, Barabás Albert (Csoma), Székely Antal, Csutak István, Csutak József, Barabás Ferenc, Barabás Miklós, Csoma Ferenc, Molnár János molnár, Kónya Sámuel, özv. Albu Lajosné, Kovács Sámuel, Domokos Béla, Kertész György, özv. Gödri Józsefné, Török Tamás, Dima András, Pataki József, özv. Székely Györgyné, Rab Zsigmond rokkant. Pénzadományok: Pröhle Gusztáv 300, Szóts Albert, Gr.

Nedeanu, Garfunke Marcu, Izsák Dénes, András József plebános, Földes Bálint György 200—200 lej, Gheorghe Radu, Const. Lozinea, alsó gyár, külön ennek munkásai, Barabás Gábor ref. pap, dr. Antal Béla orvos, Kiss Lajos, ref. énekező, Nagy Gergely, Barabás Károly, Barabás Anna, Both Dávid, özv. Imreh Miklós, Szabó Albert felső, Cseh Katalin, özv. Gazda Lászlóné, Beczassy József, Szóts Imre, Kovács Erzsébet, Bartók Imre gyárigazgató, Constantinescu isk. ig., Kiss Károly, Farkas Károly, Pozson Károly, Barabás Sámuel, Szóts Albertné, Gidófalvy Mária, Benedek Dezső, Veress Dénes, 100—100 lej, Illés Tamás 80 lej, özv. Andók Antalné, Székely István áll. tanító, Miklós András gyáros, Andók István timár 60—60 lej, özv. Andók Boldizsárné, Molnár Gergely, özv. Brendus Gergelyné, Boldizsár Mária, Albu Károly, Farkas Erzsébet, Bagoly József szabó, Petri borbély 50—50 lej, Ennél kevesebbet adtak: Kelemen Gergely alsó, Albu András Antalé, Rác Imre, Imreh János (még 1 hl. árpa), Lukács Ferenc, Barabás Györgyné, Izsák József, Asztalos Ferenc, Antal Domokos, Fazakas András, Kovács Lajos, Gaiser György, Koréh Antal, Moise Cretu, Joan Ciora, Kése Károly, Antal Géza, Bitai Bertalan, özv. Zsidó Mihályné, Bitai Józsefné (lakatos neje), Földes Sándor Sámuelé, Farkas Miklós, Andók Gézáné, Csorja János, Benedek Borbála, özv. Izsák Józsefné, Joan Dobrescu, özv. Szabó Istvánné, Csusz Tamás, özv. Imre Domokosné, Török Albert, Kertész Mihály, Molnár István, Albu Péterné, Zsidó Sámuel, id. Rab Tamás, özv. Földes Károlyné, Barthi Lázár, Barthi Gézáné, Jakab

Vidéki előfizetőink figyelmébe!

Minden vidéken lakó előfizető címszalagjára rányomjuk az előfizetés lejáratát.

Ezuton kérjük igen tisztelt előfizetőinket, kísérik figyelemmel a címszalagra nyomott lejáratot.

Megújítások után, a pénz befizetésétől számított legkésőbb 8 nap múltán már az új lejáratnak kell a címszalagon lennie. Ha nem így volna, a kiadóhivatal egy levelezőlapra értesítendő.

Amikor a lejárat napja közeledik, ujtsák meg idejében az előfizetést, ne várjanak levélbeli felhívást, vagy éppen sággal egy megbízott látogatását, mert ez a kiadóhivatalnak rengeteg költséget jelent s az előfizetők nagy része nem veszi szívesen sem a levélbeni, sem a megbízott utjának zaklatást.

Idejében meg nem ujtott előfizetéseket a kiadóhivatal kénytelen beszüntetni, mert:

a) az előfizetők nagy számára való tekintettel lehetetlenség az előfizetőket személy szerint válogatni és kezelni;

b) a hátralékok nyilvántartása és behajtása rengeteg munkát, költséget és végeredményben veszteséget jelent a kiadóhivatalnak.

Szeptember 28-án megnyílik a

CAFE TUNEL-PICCADILY RESTAURANT BUCUREȘTI.

MAX a Piccadily igazgatójának vezetése alatt. — Kitűnő erdélyi és francia konyha. Kitűnő italok. Szolid polgári árak. — Menü és à la carte rendszer. Abonoma.

Jazz-Band és szalon zenekar.

Telefon 19—33.

Kávé, vaj, tojás, két kifli Bécsi reggeli 30' lej.

KÖZGAZDASÁG

Magyarország és Románia között megkezdődnek a tárgyalások a kereskedelmi szerződés ügyében

Grigorcea budapesti román követ nyilatkozata

Budapest, október 22.

Grigorcea Vazul, Románia budapesti követe, nyilatkozott a sajtó képviselőinek a román-magyar viszony jelenlegi állásáról és legközelebbi alakulásának kilátásairól. Nyilatkozata során a követ érintette a két államot közösen érdeklő főbb problémákat és többek között a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Az új vámtarifa életbeléptetésével kapcsolatban kormányom ajánlatot tett Magyarországnak is kereskedelmi szerződés kötésére, amely mentesítene a magyar iparcikkeit a maximális tarifa alkalmazása alól. A magyar kormány elfogadta ezt az ajánlatot és a kereskedelmi szerződés ügyében rö-

videsen meg is kezdődnek a tárgyalások a két állam képviselői előtt.

— Ami a vízumkényszer megszüntetését illeti, erről egyelőre nem lehet szó, mert Romániának tekintettel kell lennie keleti szomszédságára és fokozott éberséggel kell távartania magát a bolsevik veszélyt. Már pedig köztudomású, hogy a kommunista ügynökök rendszerint külföldi államok utlevelével csempészik be magukat. Ezzel szemben a bukaresti külügyminisztérium komolyan foglalkozik azzal, hogy Magyarországgal is egyezményt kössön az egy évre és többszöri utazásra szóló vízumokra nézve.

Ezután a követ cáfolta és rosszakaratúnak minősítette azokat a híreszteléseket, amelyek szerint Maniu miniszterelnök és Mária király-

nő között diszharmónia és nézeteltérések vannak, továbbá azt, hogy a jelenlegi román kormányban köztársasági tendenciák uralkodnának.

Végül kifejezést adott Grigorcea annak a reményének, hogy az évek óta vajdó optáns-pert a párisi keleti jóvátételi konferenciával kapcsolatban sikerülni fog rendezni.

A román tengertermés. Bukarestből jelentik: A kormány legutóbbi jelentésében a tengeri termést 63.8 millió métermázsára becsülte. Mostan egy privát becslés a várható termést mindössze 57 millió métermázsára becsüli, a belföldi szükségletet pedig 36 millió métermázsára, úgy, hogy eszerint az exportfelesleg mindössze 21 millió métermázsát tenne ki. Ezt a becslést általában nagyon pesszimistának ítélik, különösen a belföldi szükségletre vonatkozólag.

Nagy bankbukás Érmihályfalván. Nagykarolyi tudósítónk jelenti: Az Egyesült Érmihályfalvai Takarékpénztár és Érmelléki Hitelbank fizetéseképtelenné lett. Az intézet igazgatója, Benedek Zoltán, aki egyszerűen a vagyonbukott intézet főreiszvényese is, bár tekintélyes vagyonnal rendelkezik, privát üzleteivel nemcsak saját anyagi romlását okozta, hanem a hajdan jelentős vidéki pénzintézet bukását is előidézte. A pénzintézetet a szállingózó hírek alapján a betétesek nagy tömege rohanta meg, de az a kifizetéseket megtagadta. A fizetéseképtelenné lett pénzintézet passzívája még ismeretlen, de az itteni bankkörökben sok millióra becsülik ezt az összeget. Egyik nagyváradi pénzintézet 6 millió lejjel van érdekelve, erre az összegre azonban fedezetet kapott, mert a közelmúltban sikerült az intézet hat nagy vagyonu tagjától személyes garanciát szereznie.

A „Textiltechnikusok Országos Egyesülete” mint minden évben, úgy ezidén is november elsején kezdett el rendes őszi tanfolyamot létesíteni. A tanfolyam a kezdő textiltechnikusok számára alapvető oktatást, a textilszakmában dolgozó munkások és mesterek részére továbbképzést, a kereskedők részére pedig a textilanyagok gyártására vonatkozó áttekintést nyújt. Az őszi textil tanfolyam előadói a textilipar különböző gyártási ágainak szaktekintélyei. A textiliskola előadásait a temesvári Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Bánáti Textilgyárak Szövetségeinek támogatása mellett, a temesvári ipariskola helyiségeiben tartatják meg.

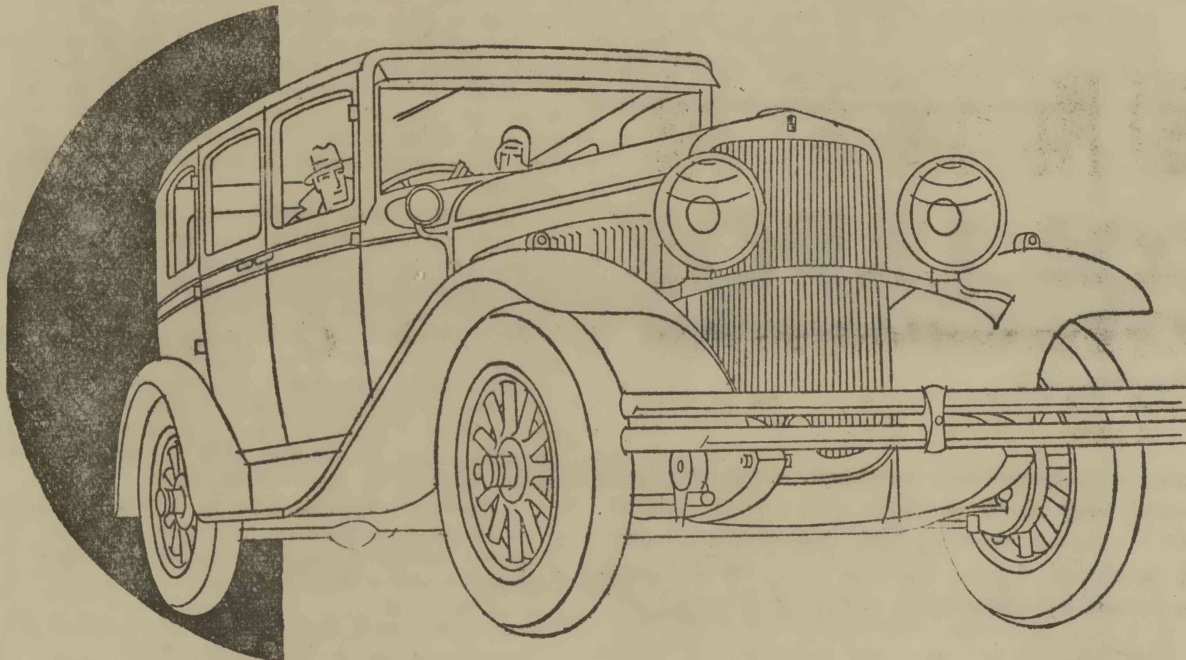
IRODALOM, MŰVÉSZET

— Az 1929—30-as idény filharmónikus hangversenyei. A brassói filharmónikus társaság G. Ongyerth hangversenyigazgatóságával karöltve prospektusokat küld ki a téli idényben tartandó, alapszabályok szerinti három nagy hangversenyre. Ezek a hangversenyeken, többek között, a következő szólisták működnek közre: Kiurina Berta, Henri Marteau, Ruzena Herlinger és Paul Richter, valamint Róbert Heger (bécsi állami opera) karmesterek. Kétségtelen, hogy itt olyan nagyszabású programról van szó, mint amilyenben Brassó közönségének még nem volt része. A három előadásra bérleteket adnak ki, kedvezményes áron. Ezek a bérletek folyó hó 30-áig bezárólag a Kolostor-utca 34. szám alatti (Zeitschriftenzentrale) új jegypénztárnál kaphatók. A bérletek ára három kényelmes részletben fizethető. Az első hangverseny november 7-én lesz az Astra nagytermében. Ez alkalommal vendégszerepel a városunkban annyira közkedvelt Berta Kiurina kamaranékesnő (a berlini állami operától). Karmester Paul Richter zeneigazgató. Műsoron szerepel Beethoven 8. szimfóniája, Beethoven egy áriája és Ast néhány dala, zenekarkísérettel, továbbá Strauss János keringője: „Wo die Zitronen blühen”, zenekarkísérettel énekli Kiurina Berta. A műsor utolsó száma Paul Richter „vidám uvertürje”. A jegylovétel az első hangversenyhez november 1-én kezdődik G. Ongyerth jegypénztáránál. (Kolostor-utca 34.)

— Fontos értesítés a brassói hangverseny és színházlátogatók részére. Hiemesch W. hangversenyirodája és Ongyerth G. koncertigazgatósága kényelmi szempontokból, a közönség egyszerűbb kiszolgálása érdekében, közös jegypénztárt létesítettek, a „Zeitschriftenzentrale” Kolostor-utca 34. szám alatti helyiségében. Mindkét vállalat koncertjeire és színelőadásaira szóló jegyeket a jövőben a fenti jegypénztárnál adják ki, naponta 10—12 és 3—6-ig. — A jegypénztár rövidesen telefonot is kap, a telefonszámát néhány nap múlva közölni fogjuk.

— Ischiásnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz reggel éhgyomorra véve biztosan előmozdítja a gyomor és a belek működését s ennek következtében csakhamar a megkönnyebbülés jóleső érzése tölti el a beteget. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József viz a máj és a vese felé irányuló vértódlásoknál, valamint aranyérvél és prostatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

SZÉPSÉG - KÉNYELEM - HYDRAULIKUS FÉK ÉS BÁMULATOS ELLENÉRTÉK

Roadster - Touring - Coupé
Luxus Coupé - Coach
(két ajtós) - Sedan (négy
ajtós) - Luxus Sedan.

Egy hathengeres kocsi - amely a Chrysler művek mérhetetlen segédforrására támaszkodik - árérték összehasonlíthatatlanul nagy ellenértéket nyújt. 100 kilométeresnél is nagyobb sebesség mellett is tökéletesen sima és zajtalan járásu. Szép, karcsu hűtővel, elegánsan ivelt ablakokkal és sárfogókkal. Egy hatalmas, fölényes erejű kocsi. Próbálja ki a De Soto-t. Vezesse a kocsit - tisztán élvezetből. Csak akkor tudja meg, milyen hihetetlenül megelégedett egy De Soto-tulajdonos, amikor kocsijának kormánykerékénél ül. Tegyen próbatat, minden vételkényszer nélkül. Töltse ki rögtön a megrendelőlapot a katalógusok számára.

DE SOTO SIX

EGY CHRYSLER GYÁRTMÁNY

RENDELJE MEG A DE SOTO KATALÓGUST

Kérem, küldjék el címre díjtalanul és kötelezettség nélkül az összes De Soto modellek illusztrált árjegyzékét.

NÉV:

LAKCIM:

Societate Anonima
Calea Victoriei 105

NOVELL
S.A. de TRACTIUNE MECANICA

BUCURESTI

DE SOTO MOTOR CARS, DIVISION OF CHRYSLER MOTORS, DETROIT, MICHIGAN

Október 24

Tüxön-véren keresztil.

~ A dánosi rablógyilkos kóbor cigányok története ~

Irtó: Péterfi Tamás volt esküdtszéki tag

Dobi János az ölébe vette fel a kislányát. Két kérdével szorította és a gyeplőt meghuzta, elindult hazafelé.

A csöszék az erdő aljáig néztek utánuk és tárgyalták az esetet. Áldották a jószerecsét, hogy a kislányka hozzájuk tévedett be, éppen hozzájuk.

A kislévárdi kastély ismét hideg volt az ifju bárónak. Sztojka Lajost kiszabadította. A kis Eszti-két megtalálta. Most aztán az elmaradott eljegyzés dolgaiban, úgy érezte, hogy ki kell mentenie a lekészt. Hiszen volt rá oka. Volt mentsége bőven. A cigányok gyermekrablása. Az üldözése a rabló cigányoknak. A nádas leégése. — Itt ennél a gondolatnál összerendezett akaratlannul. — Milyen jó, hogy legett a nádas! Milyen szép volt a tűz! De gyönyörű volt a lángokat csodáló cigányleány... Luternica. Megsimogatta arcát, úgy érezte, mintha a parázstestű, borroájku ciányleány csókolgatná. Körülnézett.

Olyan nagyon hideg volt a kastély.

Uri kötelessége volt leendő jegyesénél az elmaradást kimenteni. Estebédnél jelentette szüleinek, az öreg báróknak, hogy holnap fölkeresi Melánia gróf-sót és elmondja elmaradásának az okát.

10. FEJEZET

Lulugyi lesen

A nagyuraknál előre kigondolva, szabályok szerint megy és történik minden. Lévárdy Béla báró előre egy lovast küldött és jelentette, hogy érkezik, mint látogató. Az inas igazi urasági nevelés volt. — Szabályosan, szabatosan elmondotta az utóbbi napok eseményeit. Eppen úgy, amint parancsolták ott-on. Sem többet, sem kevesebbet, mert az okos cse-

lédet nem tartják tovább a nagy uraknál. Csak egyszer dobhatja el a sujkot, aztán ha elszólta magát, akkor szélnak eresztik. Nagy uraknál a legokosabb buták boldogulnak csupán.

Délutánra megérkezett a fiatal báró is. Ugy fogadták, mint vőlegényt, aki elkésett, de nem veszik észre, elnézik. A hírvívó ugyan mindent elmondott, de a kedves vendég ismételte.

A gyermekrablás. A nádas felgyújtása, ismeretlen tettesek által. A cigányok elfogatása. — Azután mélységes halogatás. És jött az elrabolt gyermek csodálatos megmentése. De a báró ur szabadkozott. — Neki éppen semmi dicsősége, része sincs a gyermekrablás megrátlásában. — így állította Lévárdy báró.

Annál inkább ünnepelték. Sőt az eljegyzést, ami elmaradott, rögtönözni akarták. Sem az ifju báró, sem Melánia grófnő nem kívánták a rögtönzést. Későbbi határnapra tűzték a jegyváltást, amikor a báró ur szülei szintén jelen lehetnek. Hiszen ez a látogatás csak kimentés volt az elmaradásért.

Melánia grófnőnek még a fülébe zúgtak azok a szavak, amiket az öreg cigányasszony a tengeri kagylóból neki mondott az erdő szélén, a cigánysátor előtt.

„A méltóságos grófnőt csak kerülgeti a bánat... De a méltóságos grófnő is körül járja a bánatot... Járja, de nem hiába járja... Két napfelköltére nagy öröm éri“...

Hát itt van! Eljött a lekészt jegyes!

„Ez a csinos férfi újból szerelmet ígér, de nem tartja meg, csókolom a kedves kezét... Csapodár leginy lesz ismét... Nem csalja meg, csak az ígérését nem állja. Egy idegen, szép leány áll kettejük közé.

előnye van a

4 BRASSÓI LAPOK

könyvnapptárainak:

1. Lelkiismeretesen, gondosan összeállított tartalmuk, naptárrész (minden felekezet számára), megbízható országos vásárjegyzék, lakbörzési táblázat, az elmúlt év fontosabb eseményeinek ismertetése, eredeti fényképfelvételek, bő színes szépirodalmi rész, melyben mindenki szórakoztató olvasmányokat talál a hosszú téli estékre.

2. A hirdetési rész kimerítő, bő anyaga. Naptárainkban az ország legmegbízhatóbb cégei hirdetnek. Ha bármit akar vásárolni, naptárainkban megfelelő forrást találhat.

3. Olcsó ár mellett izlésesen, szépen kiállított, több százoldalas nap tárt adunk, naptárainkban jóval több, érdekesebb, tartalmasabb, hasznosabb dolgot talál, mint bármely hasonló áru más kiadású naptárban.

4. Kereskedőknek, iparosoknak legmegfelelőbb újévi ajándék: minden jobb kereskedő és iparos vevői között ingyen szétosztja naptárainkat, ezzel kellemes, hasznos meglepetést szerez vevőinek, biztosítja azok ragaszkodását és hathatós reklámot fejt ki cégének. Legalább 50 pld. rendelésnél a megrendelő címét díjtalanul rányomjuk a naptárakra.

4-féle naptárt ad ki a

4 BRASSÓI LAPOK

Nagy Regélő Naptára . . . ára L. 50
Magyar Gazda Naptára . . . „ L. 50
Kis Családi Naptára . . . „ L. 30
Kis Regélő Naptára . . . „ L. 30

Megjelenik október végén. Kapható lesz minden lap- és könyvárusnál! Falvakon minden jobb üzletben! — Viszontelárusítóknak engedmény! Megrendelhető a Brassói Lapok kiadóhivatalánál is.

Szentpéteri ut melletti Mircea Voda utcában

háztelkek eladók

3321

Déli fekvés. — Zári utcáson. — Utcában vízvezeték

Általános Kereskedelmi Rt.

Fekete-utca 62. Telefon 386.

De az a szép leány sohasem lesz azé a csapodár leginyé. Az a csinos férfi visszavágyik a grófnőhöz... De későre. Sokára. Mert a grófnő igaz hűséggel szereti, haláláig“!

Most, hogy Melánia grófnő ismét szemtől szembe állt Lévárdy Béla báróval, ezek a jövődölések úgy zúgtak ismét a fülébe, mintha a tengeri kagylóból hallgatná, amelyet a vén cigányasszony adott a kezébe. Szépen, sorjában történtek a kagyló nyílásából hallgatott jövődölések és az ifju grófnő úgy érezte, hogy minden beteljesül. Az is, ami későre, sokára volt bementve. Figyelte az ifju bárót, jól megnézte, észrevétlenül az arcát és érezte, hogy pár nap óta megváltozott. Mintha kieserülték volna.

Sejtelve nem csalta meg az ifju grófnőt. Lévárdy Béla báró már akkor Kuna volt, a csodálatos szép cigányleány Kunája. Ezt senki más nem vette észre a nagyuri társaságban, csak az az egy, aki a szívével látott.

Mindent érezett. Mindent tudott a szíve sugallata által, de nem szólt, nem érezte, — mert szeretett igazán. Szerette azt, aki a szavát ugyan nem tartja meg, de visszatér... későre. sokára.

Az ifju bárónak ez a grófi palota is olyan hidegnek tetszett, mint a kislévárdi kastély. Úgy érezte, hogy hideg világ a palota!

Boldogságot csak ott talál, ahol igazán, tüzesen, forró vágygal szeretnek. Ott Luternicánál.

A kimentés, mentegőzés sikerült. És távozott. A beígért eljegyzési határnap messze, nagyon messze esett. Talán el sem jön az eljegyzés napja soha. Mert hideg világ a palota világa, de forró a cigány-szeretem.

Hazafelé utjában Lévárdy Béla báró fogatát egy vén cigányasszony állította meg. Az ifju báró megismerte Lulugyit. Leszállt és odament. Kérdezni akart tőle Luternicáról, csak hogy ez a fufangos vén cigányne a kocsis előtt nem válaszolt. Csupa-csupa jószerecsét mondott és közbe tudtára adta sugva a szerelmes ifju urnak, hogy négy szem között... ott távolabb, ahol a kocsis egy szót sem hallhat meg... csak ott lehet másról beszélni és mondotta a jószerecsét, földi és mennybéli boldogságokat, sok pénzt, ifju menyecskét és mindent, amik a közönséges halandót boldogítják, szerencsésé teszik.

Amint kellő távolba érkeztek a fogattól, hogy a kocsis sem hallgathatta a beszédjüket, Lulugyi átfordította az ostoba szerencsemondást. — Komolyan kezdett beszélni a fiatal báróhoz.

— Te Kuna!

— Én vagyok Lulugyi néni, az Isten vezérelt ide.

— Vezetett az erdő! Lestelek Kuna.

— Miért lestél?

— Mert tudom én, hogy mit akarsz. Mit üzensz?

Hát azért!

— Okos vagy Lulugyi! Igazán üzenek. Vidd el a szívemet Luternicának a cigánysátorba.

— Sátorba?! Hol van az már?!

— Elköltöztetek onnan? — kérdezte megütődve az ifju báró.

— Dehogyan költöztetek. A szalóki jegyző, Kenderesi Károly kocsit küldött ki. Összefogták a rajkókat, felszedték a sátort, elvittek mindent, mindent! A fiatal báró megdöbbsent.

— És Luternica? — kérdezte hirtelen.

— A lakásban volt.

— Sztojka vajda?

— A lányánál volt. De én is ott menekültem ki a csendőrök kezéből.

— Csak hogy nem bántották az én mindenségetmet!

Nem bántották, mert nem láthatták. Nem ért oda a csendőrök keze. — magyarázta Lulugyi néni.

A fiatal báró érzékenyeb részletet kért.

— Gondolt rám Luternica?

— Azt ő tudja.

— Emlegetett az édes?

— A cigány szerelmes nem óbogat.

— Hát mit csinál?

— Csak szeret, csak szeret haláláig! De nem beszél, hanem csókol.

— Csókol. — mondogatta magában az ifju báró beszélve, — de hogy csókol? Te Lulugyi néni! ide hallgass! Még ma eljövök a sátorba!

— Mondottam már: nincs sátor! Nincs rajkósegreg. Nincs semmi, semmi, csak az erdő-mező. Ott semmit sem látsz a cigányoktól.

— Hogy találom emg Luternicát? — kérdezte agályosan Lévárdy báró.

— Lulugyi vezet oda. Jelt adsz.

(Folytatása következik.)

Október 24

UI TYPUSU
FORDSON TRAKTOROK

30 lóerős mágnesgyújtással
érkeztek raktárra
RIGLER Fordképviselő

Braşov, Kut-utca 30-a. 2919

Epe és máj bántalmaknál

igya rendszeresen a

Málnás: SICULIA Gyógyvizet

mivel ez a görcsös fájdalmakat megszünteti.

Kapható minden fűszerüzletben. 32-15-11

Ha olcsón és jól akar öltözködni

úgy tekintse meg raktárunkat, ahol a saját készítésű férfi-, fiu-, gyermek öltönyöket és kabátokat úgy nagyban mint kicsiben kiadjuk.

	LEI
Városi bunda több színben bőrsálgallérral -	1500-tól
Mikádó bőrgallérral -	600 "
Mikádó bárányszőrrel, bőrgallérral -	1300 "
Fiu városi bunda -	1000 "
" mikádó -	500 "
Gyermek kabátok -	400 "
Férfi öltöny angol mintás kelméből -	1300 "
Fiu öltöny -	800 "
Gyermek öltöny -	400 "
Posztó nadrág -	250 "

Mérték után is olcsón vállalunk.

Szabómesterek Áruháza

Brassó, Str. Mihail Weiss 5.

Figyelem!

Figyelem!

Uzle- **BUZASOR 4.** megér-
tünkbe keztek

a
párizsi és bécsi divatujdonságok

Szővetkabátok

Ruhák

Szőrmebundák

minden kivitelben és legolcsóbb
árakon kaphatók.

SÁMUEL Divatház

ezelőtt Fenyvesi és Sámuel

Nagyrománia legnagyobb női divatruháza

Gyönyörű szép

Két és négy ajtós legújabb modellű

FORD csukott autók

érkeztek raktárra

RIGLER

Fordképviselőhöz

Brassó, Kut-utca 30/a.

Vidéken és helyben vételkötelezettség nélkül
díjtalan bemutatás.

2919

**Őszi szükségletének
beszerzése előtt
tekintse meg**

A MI ÁRAINKAT!

Férfi raglán	2.300	Leitől
Gyermek raglán szőrme gallérral	1.450	"
Férfi öltöny	2.300	"
Gyermek öltöny	750	"

A legfinomabb kivitelben!

Trenchcoat

Bőrkabátok

Bőrraglánok

Télikabátok

Kizárólagosan a „COSTUM“ Ruhagyár R. T. Oradea
gyártmányait árusítjuk!

Heinrich Prager

Bucureşti, Strada Carol 22.

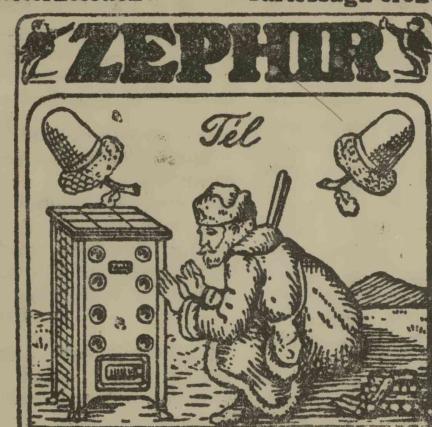
3328

**Fontos
Fontos**

**Megérkeztek az új Philips
rádiókészülékek!**

Meghívjuk a n. é. közönséget e készülékek
bemutatására, minden vételkényszer nélkül,
az ELECTRA-cég, Kolostor-utca 28 és az
ELECTRO-MEDICO-cég Kapu-utca 55 sz.
alatti üzlethelyiségeiben — este 9—11-ig.

Utolérhetően! Tartóssága örökös!

fatűzelésű, légfűtésű, folytonzó kályha
10 kiló FÜT 24 órán át
egy normál szobát.

Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is
egyenletesen fűtenek. — Legtakarékosabb,
leghigiénikusabb fűtés! — Árakat díjtalanul küld;

Szántó Dezső és Fia

redőny- és kályhagyára ORADEA.

Kályháinkból állandó lerakat az összes vidéki városokban.

Acéllemez redőnyöket! Esslingeni faredőnyöket!

Kályháink a sepsiszentgyörgyi gazdasági kiállításon
aranyéremmel lettek kitüntetve.

Lerakat: Thomas, Scheeser & Galtz, Braşov.

Eladó birtokok!

Előnyös árakon!

A magyar határ közelében

Szilágy vármegyében!

**250 és 450 katasztrális holdas tagbirtok, első-
osztályú földek, elsőrangú lak és gazda-
sági épületekkel, öszi vetésekkel, leugarolással,
azonnal átvehető.**

Eladók több gazdának is felparcellázva,
kisebb gazdaságok létesítésére is alkalmasok.

Eladó birtokok Erdély valamennyi me-
gyében 80 holdtól 100 holdig terjedő terü-
letekkel. A kolozsvári határon egy 60

72 és 102 holdas tagbirtok.

Megkeresések intézendők:

Dr. Ligethy Miklós jogtanácsos,
Cluj, Calea Victoriei No. 31.

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Brassóban: havonként 90 lej; kézbesítési díj külön fizetendő; Vidéken: havonként 100 lej; Magyarországon: negyedévenként 14 pengő. Magy. postatakarékpénztári csekk száma 12174. Egyéb külföldön: negyedévenként 420 lej, félévre 820 lej, egész évre 1600 lej.

HIRDETÉSI DIJAK: Apróhirdetések: egy szó 6 lej, vastag betűvel 12 lej; vasárnap 7.50 és 15 lej. Négyszeri hirdetésnél 25 százalékos engedmény. Alást keresők 25 százalékkal kevesebbet fizetnek. Legkisebb hirdetés tíz szó. — **Keretes hirdetések:** négyzetcentiméterenként 10 lej, szövegoldalán 12 lej; vasárnap 25 százalékkal drágább. 500 négyzetcentimétertől feljebb megfelelő árendemény. Legkisebb hirdetés 24 négyzetcm. **Házassági és egyéb személyi hírek:** legfeljebb 3 sorig 200 lej; **Reklámhírek:** nyomtatott soronként 40 lej, legkisebb hirdetés 200 lej; **Hirdetmények:** nyomtatott soronként 50 lej; **hatóságoknak** 25 lej; **Nyiltér:** nyomtatott soronként 60 lej, „Nyiltér” cím 3 sornak számít; legkisebb nyiltéri közlemény 600 lej; **Általános feltételek:** Hirdetési díjak előre fizetendők. Fizetési és perlési hely Brassó. A hirdetések közlésének napjára és elhelyezésére vonatkozó kívánságokat csak kötelezettség nélkül jegezzük elő.

KIADÓHIVATALI MEGBIZOTTAK (hirdetések és előfizetések felvételére): **Arad:** Pálffy Imre, Píata Mihai Viteazul (vált Ferencz-tér) 4 szám. **Bukarest:** Lánvezet József, Boulevardul Elisabeta 60. Telefon 368 64. **Dés:** Csomóss Benedek, villamosmü. **Déva:** Balogh Géza. **Máramarosziget:** Volenszky Mihály, Str. Locot, Popescu 21. **Nagyszeben:** Szigethváry László, Str. Turnului 13. **Nagyvárad:** Szabó Gyula, Str. Nicolae Jiga 32. **Szilágysomlyó:** Helperin Ernő. **Temesvár:** Farkas Sándor. Fenti helyi megbizottakon kívül a következő központi megbizottak vannak feljogosítva előfizetési és hirdetési megrendelések és díjak felvételére: **Bartha Géza,** Dán Mózes, Sassy György, Simó Zoltán és ifj. Kovács Nándor. Minden megbizott a kiadóhivatal nyomtatott és számozott úrlapjain nyugtatja a felvett rendeléseket és összegeket.

APRÓHIRDETÉSEK

VÉTEL - ELADÁS

Complet hálószoba modern stílusú, világos juharfából kifogástalan állapotban eladó. Kapu-utca 8. jobbra 1. em.

Hatszobas, gyönyörű urilakás kerttel, gazdasági épületekkel, tőle 5 kilométerre 105 holdas, precízen beszerelt tanya eladó. Ugyanott 200 hektóliternyi hordók, prések. — Cim: 14550 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Eladó egy szürke női szőrmés ruha. Gyár utca 12/b sz. 14729

Egy Magyar Gazdasági hatos **cséplőszekrény** Fordson traktorral, üzempépes állapotban, új szíj-lazítással, Sieger ekével 17 soros verőgéppel 170.000 lejért külföldre költözés miatt sürgősen **eladó.** Esetleg külön-külön is. Doczay Józsefnél Aninoasa Treiscaune 4798

Kerestetik használt vas-kassza. Ajánlatok a Gazeta Transilvaniei kiadóhivatalához, Brassó. 14814

Szintezesiműszert vagy Theodolitot megvételre keresek. Schwecht építész, Brassó, Fekete-utca 6.

Szép öntött szoba kályhák, Hosszu-utca 27 szám alatt eladó. 14833

Több ház és szép építkezési parcellák

Brassó város területén olcsón eladók. Információk GROSZNÁL, Széles-u. 10. Telefon: 709

Egy 90 HP. stabil gőzgép compaund condensatorral, 2 drb. kütűő Corn-val kazinnal, vas keménynyel, fa és pakura tüzeléssel eladó. Sülvegés Ferencz, Des, Ang Bunea 5. 14837

Gyulafehérváron a belvárosban modern 4 szobás, mellékhelyiséggel álló ház, nagy kerttel, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni Lónyainé, Brassó, Hirschert-utca 23. 14808

Eladó cséplőgép garnitúra jó karban, teljes felszereléssel. Küküllővár Eröss. 14888

Olcsón eladók deszkák és épületfák, Vasut u 54. Hadnagy. 14881

Eladó Nagyváradon nagyobb timarságnak berendezett ház 2x szobás lakással. Bővebbet ipartestületi Hitelszövetkezet, Oradea. 14836

Jól bevezetett cukrászda, nagytorgalmu erdélyi városban elköltözés miatt eladó. Leveleket „jó üzlet” jelígre a kiadóhivatalhoz 14858

Város legforgalmasabb helyén levő vegyes kereskedés, lakással, más foglalkozás miatt november elsejére átadó. Kevés pénzzel átvehető Cim 4871 szám alatt a kiadóban.

Eladó ház Fejő-tőveny-utca 34 szám. Érdeklődni földszinten ugyanott 14870

ÁLLÁST NYER

„Peria-Bouok” keresásványvíz részére ügyes kereskedőt garanciával, nyelvismeretekkel és üzleigyakorlattal. Felvilágosítást ad Braşoveana” Templom sor 6 14886

Fádiószerező, aki a rádiójavításokat is teljesen érti, felvétetik Bővebbet Dosztál Kálmán, Dicio-sánmartin. 14791

Costica Svetea pedicúr massör specialista niai naptól kezdve a Diana gőz- és kádfürdőben (Szt. János-utca 27.) működik. 14813

Porcellán üvegszakmában komoly raktárnokot keresünk, ugyanott németül tudó gépiro kisasszonyt, Emailcomerciala, Braşov, Kut-utca 43. 14852

Segéd-leányokat és tanuló felvevő nőruha szalon str Lungă 66 14876

Fűzőkészítéshez el-sőrendű önálló munkaerőt keresek, jó fizetéssel, — Kautmann, Cluj, Str Sa-guna 24 14874

November 1-ére ok-leveles apolonót keres a Baróti Közkórház 14865

Timár segédek, kik seróni jár tudnak, fel-vesz a Mureseni Bőrgyár Reszvénytársaság. 14864

Keresek egy vasesztergályost és egy gépiavitó munkást, melyek ugy az eszterga, mint a gépiavitó-i munkálatok bármely ágában teljesen jártas Csak szakemberek jelentkezze-nek Fizetés megegyezés szerint, Állandó állás Sze-menyei István, Dév. 14872

Fiatal házaspár, mint üzletvezető felvétetik ova-dekkel. Szakembert előny-ben Cim 14873 sz. alatt a kiadóban

Masamód, aki eladás-ban is jártas, azonnali be-lépésre kerestetik. Chic de Paris, Str. Portii 23 14888

ÁLLÁST KERES

Rak traktor, felügyelő, vagy hasonló állást kere-sek. Három nyelvet beszé-lik. Ajánlatokat „Megbiz-ható” jelígre a kiadóba 479

Iróg-mpunkálatokat mind a három nyelven elvlla-lok. Brassó, Hosszu-utca 24 szám. 4891

Fényképész, aki önállóan dolgozik, vidéken állást keres november el-sejére. Oradea, Calea Vic-toriei 87 14867

Kereskedő, aki a cukor-kák készítésében is jártas, állást keres. Kiss Ernő, Cugir. 14886

Mindenhez értő fenyké-pészsegéd azonnali belé-pásra állást keres Ajánla-tok „Perfekt” 14869 jelígre a kiadóba kéretnek

LAKÁS

Kiadó lakosztály egyen-ként 4 szoba előszoba és mellékhelyiségek. Megte-kinthetők: 10—12 és 4—6. Brassó, Str. Jorga 5. (Fel-legvár sor alatt.) 14815

Jó butorozott szoba, 2—3 személy részére teljes el-látással, olcsón kiadó — Kapitány-utca 4. 14868

Kiadó kétszer ké szoba konyha, mellékhelyisé és villanyvilágítással, Cim 1477 sz. alatt a kiadóban

Kiadó egy tágas eme-leti kétszobás li. eme eti utcai lakás mellékhelyisé-gekkel irodának, vagy gar-çonlakasnak is alkalmas Továbbá egy bet nozott raktár vagy műhely. Hosz-zu-utca 7. 14859

FÉLÁRU CUKRÁSZDA OTTHON

Aki megveszi a Házicukrászai kézikönyvet a bővített kiadását az félannyi költséggel jászsza elkészítheti otthon a legkülön-félébb tésztákat — a legeggy-szerűbb tajaótól a legfinomabb különlegességekig. — Ára tar-tós kötésben 50.— lej. Kap-ható mindenütt. — Kiadta a

Brassói Lapok Könyvosztálva.

Azonnal kiadó 2 szoba, előszoba és mellék helyi-ségek Podu ui eridu 1

Egy szoba konyha ki-ado Vár-utca 32 14880

Butorozott szoba 2 3 személy részére villany világítással, cserép kályhá-val, kiadó. Vár utca 32 sz

2 szoba konyha, 1 szoba konyha kiadó, Iótn József, Gyár-ut (Külváros) 1478

VEGYES

Jó házikoszt, ebéd 28 lej, kapható kóhor-dásra is. Siltó utca

Diszkrét ügyekben kérje szenzációs, illusztrált árjegyzékünket Sztéküldés kizárólag felnőtteknek! 20 lei melléklendő. „Primus Gummitügyűzőkség, Strada Iorga. — Cluj 14822

Női kalapok ataki ki-tását, váialalom 80 leiért. Hirschert-utca 28. az udvar-ban 14808

Utcai árusító gyermek-ballon eladás kerestetik, Fényképészeti műterem Kapu utca 52 14885

A Brassói Lapokat naponta többszáz ezer ember olvassa!

RENAULT traktorok

10/20 P. S. két és háromvasu ekével.

A legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzem, kevés fogyasztás. Kedvező fizetési feltételek. A sepsiszentgyörgyi kiállításon aranyérmét nyert. — Kérien árajánlatot! — Képviselő:

Dipl. Ing. Máthis és Elekes
BRASSÓ, VASUT-UTCA 1. SZ.

3331

